

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EKONOMIKY

Diplomová práce

Konkurenceschopnost destinací cestovního ruchu v Jihočeském kraji

Bc. Monika Dřevová

Vedoucí: Ing. Havlíková, Ph.D.

©2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Monika Dřevová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Konkurenceschopnost destinací cestovního ruchu v Jihočeském kraji

Název anglicky

Tourism Competitiveness in Southern Bohemia Region

Cíle práce

Cílem práce je provést komparaci konkurenceschopnosti vybraných destinací Jihočeského kraje.

Metodika

Ná základě studia odborné literatury bude navržen model konkurenceschopnosti pro vybrané destinace na regionální úrovni. Na základě analýzy vybraných destinací budou naplněny indikátory stanoveného modelu a provedena komparace vybraných destinací.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

Cestovní ruchu; konkurenceschopnost; destinace; Jihočeský kraj.

Doporučené zdroje informací

- HOLEŠINSKÁ, Andrea. Destinační management jako nástroj regionální politiky cestovního ruchu: disertační práce. Brno: Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, 2010. Vedoucí disertační práce Jiří Vystoupil.
- JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. Marketing v cestovním ruchu: jak uspět v domácí i světové konkurenci. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2012. 313 s. ISBN 978-80-247-4209-0.
- JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. Marketing v cestovním ruchu. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 288 s. ISBN 978-80-247-3247-3.
- KIRÁĽOVÁ, Alžbeta. Marketing: destinace cestovního ruchu. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2003. 173 s. ISBN 80-86119-56-4.
- NEJDL, Karel. Management destinace cestovního ruchu. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 204 s. ISBN 978-80-7357-673-8.
- PALATKOVÁ, Monika. a. Marketingový management destinací: strategický a taktický marketing destinace turismu, systém marketingového řízení destinace a jeho financování, řízení kvality v destinaci a informační systém destinace. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 207 s. ISBN 978-80-247-3749-2.
- PALATKOVÁ, Monika. b. Mezinárodní cestovní ruch: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, význam turismu v mezinárodních ekonomických vztazích, evropská integrace a mezinárodní turismus. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 221 s. ISBN 978-80-247-3750-8.
-

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Michaela Havlíková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 6. 10. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 22. 02. 2016

Čestné prohlášení

Tímto čestně prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „ Konkurenceschopnost destinací cestovního ruchu v Jihočeském kraji“ zpracovávala samostatně, pouze s použitím uvedené literatury, metod a zdrojů.

V Táboře dne 25.3.2016

.....

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí práce Ing. Michaelle Havlíkové, Ph.D. za odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat rodině za trpělivost a podporu, kterou mi byli po celou dobu studia.

Souhrn

Diplomová práce se zabývá cestovním ruchem a jeho konkurenceschopností v jednotlivých destinacích jižních Čech. Cílem práce je určit základní ukazatele konkurenceschopnosti destinací cestovního ruchu. Vybranými destinacemi jsou Českokrumlovsko, Českobudějovicko, Jindřichohradecko, Písecko, Prachaticko, Strakonicko a Tábořsko.

Teoretická část je zaměřena na cestovní ruch z pohledu ekonomického, společenského a i z pohledu rozvoje regionu. Je vysvětlen pojem destinace cestovního ruchu a její typologie. Dále jsou vymezeny pojmy jako konkurenceschopnost destinací cestovního ruchu a s ním související ukazatele a analýzy. Hodnocení indexu konkurenceschopnosti cestování a cestovního ruchu a evropského systému ukazatelů konkurenceschopnosti jsou popsány detailněji.

V analytické části jsou definovány konkrétní indexy konkurenceschopnosti, které jsou použity pro měření jednotlivých destinací. Pro každou destinaci je následně vypočítán index konkurenceschopnosti cestovního ruchu. Z analýzy vyplývá, že nejvíce konkurenceschopným je destinace Českobudějovicko a nejméně konkurenceschopným je destinace Tábořsko.

Klíčová slova: cestovní ruch, konkurenceschopnost destinací cestovního ruchu, ukazatele konkurenceschopnosti cestovního ruchu, index konkurenceschopnosti cestovního ruchu, destinace jižních Čech

Summary

Diploma thesis deals with tourism and its competitiveness in selected regions of Southern Bohemia Region. The main aim of the thesis is to identify the main aspects of regional tourism competitiveness. The selected regions are Českokrumlovsko, Českobudějovicko, Jindřichohradecko, Písecko, Prachaticko, Tábořsko and Strakonicko.

The theoretical part is devoted to the importance of the position of tourism in terms of economics, society and regional development. Thesis also explains the concept of tourism competitiveness and its related indicators and analyzes. In detail various indicators of competitiveness of The Travel and Tourism Competitiveness and The European indicator system methodology are described.

In the practical part there is defined set of indicators which can be used to measure the competitiveness of the tourism sector in regions. With using these indicators it is calculated tourism competitiveness index for each region. Final comparison shows that the most competitive tourism has destination Českobudějovicko and the least competitive Tábořsko.

Keywords: tourism, competitiveness, competitiveness of tourism, indicators of tourism competitiveness, index of tourism competitiveness, regions of Southern Bohemia Region.

Obsah

1 Úvod.....	5
2 Cíl práce a metodika	6
3 Literární rešerše	12
3.1 Cestovní ruch	12
3.2 Destinace cestovního ruchu.....	16
3.3 Konkurenceschopnost	19
3.4 Konkurenceschopnost destinací	21
3.5 Měření konkurenceschopnosti cestovního ruchu	24
3.5.1 TTCI	24
3.5.2 Evropský systém ukazatelů	27
3.5.3 Satelitní účet České republiky	30
4 Analýza	31
4.1 Analýza cestovního ruchu v České republice	31
4.2 Analýza cestovního ruchu v Jihočeském kraji	34
4.2.1 Jihočeský kraj	34
4.2.2 Destinace Českobudějovicko.....	36
4.2.3 Destinace Českokrumlovsko	36
4.2.4 Destinace Jindřichohradecko.....	37
4.2.5 Destinace Písecko	38
4.2.6 Destinace Prachaticko	39
4.2.7 Destinace Strakonicko	40
4.2.8 Destinace Tábořsko	41
4.3 Analýza ukazatelů konkurenceschopnosti	42
4.3.1 Index konkurenceschopnosti destinací v jižních Čechách	42
4.3.2 Výsledný index destinace Českobudějovicko	42
4.3.3 Výsledný index destinace Českokrumlovsko	44
4.3.4 Výsledný index destinace Jindřichohradecko	46
4.3.5 Výsledný index destinace Písecko.....	48
4.3.6 Výsledný index destinace Prachaticko	50

4.3.7 Výsledný index destinace Strakonicko.....	52
4.3.8 Výsledný index destinace Tábořsko.....	53
4.4 Srovnání výsledků a identifikace aspektů ovlivňujících rozvoj cestovního ruchu	56
4.5 Korelační analýza ukazatelů cestovního ruchu	59
6 Závěr	60
Seznam zkratk	62
Seznam tabulek.....	62
Seznam obrázků.....	62
Seznam grafů	63
Seznam map.....	63
Seznam schémat.....	63
Seznam odborné literatury	64
Přílohy.....	69
Příloha č.1: Index TPCI svět 2015	69
Příloha č.2: TPCI České republiky 2015	70
Příloha č.3: Index konkurenceschopnosti cestovního ruchu v destinacích	72
Příloha č.4: Evropský systém ukazatelů konkurenceschopnosti.....	82

1 Úvod

Cestovní ruch představuje neustále se rozvíjející odvětví a stává se tak stále důležitější složkou jak národních, tak i regionálních ekonomik. Nejenže přispívá k hospodářskému rozvoji, ale i napomáhá formovat společenské vztahy. Na rozdíl od ostatních odvětví národního hospodářství je méně citlivý na změny ekonomického cyklu. Rozlišnost cestovního ruchu v různých územních celcích je mimo jiné dána konkurenceschopností destinací cestovního ruchu, která posiluje konkurenční výhodu. Pro menší územní celky, jako jsou například kraje, regiony či destinace, představuje cestovní ruch spíše příležitost a možnost v jejich dalším rozvoji. Destinace, které se vyznačují velmi vysokým krajinným potenciálem pro cestovní ruch, jsou oblasti svým charakterem odlišné od ostatních. Tato odlišnost spočívá především v přítomnosti předpokladů přírodního a kulturně-historického významu.

Hlavním cílem destinací cestovního ruchu je efektivní využívání zdrojů, kterými disponují, posílení jejich udržitelnosti a podpoření konkurenceschopnosti daného odvětví cestovního ruchu, například tvorbou konkurenčních produktů cestovního ruchu. Konkurenceschopnost cestovního ruchu je spojena s přínosem mnoha pozitivních efektů do dané destinace. Projevem konkurenceschopnosti cestovního ruchu a následně zvyšující se atraktivnosti regionu pro cestovní ruch je zvýšená intenzita návštěvnosti, která stimuluje podnikatelskou činnost a ostatní odvětví hospodářství vedoucí k tvorbě nových pracovních míst, zvyšuje reálné příjmy obyvatel a tím i jejich blahobyt. Rovněž dochází k vyšším odvodům peněžních prostředků do místního rozpočtu, což vytváří možnost investovat část těchto prostředků zpět do regionu např. prostřednictvím zvyšování kvality dopravní infrastruktury a poskytovaných služeb. Z tohoto důvodu bychom se měli zaměřit na dlouhodobý rozvoj cestovního ruchu. Dalšími důvody růstu poptávky po cestovním ruchu jsou současný trend postupného růstu životní úrovně obyvatel, který je spojen s růstem příjmů domácností a současný styl života plný stresu, který vede ke zvyšující se potřebě odpočinku a poznávání. Pro tyto destinace je tedy konkurenceschopnost velmi důležitým faktorem k zvýšení poptávky po dané lokalitě. Proto je vhodné rozpoznat, jaké indikátory a ukazatele se podílejí na konkurenceschopnosti cestovního ruchu v rámci destinace a dohromady budují její celkový obraz.

2 Cíl práce a metodika

Cílem práce je vymezit ukazatele konkurenceschopnosti jednotlivých destinací v Jihočeském kraji a následně provést jejich vzájemnou komparaci.

V první, teoretické části práce jsou vysvětleny pojmy týkající se cestovního ruchu, jejich členění a typy. Dále jsou rozebírány pojmy konkurenceschopnost, destinace a konkurenceschopnost cestovního ruchu a jednotlivé formy měření. Teoretická východiska jsou zpracována metodou analýzy sekundárních dat a následně syntézy získaných poznatků.

Ve druhé, analytické části práce je popsán Jihočeský kraj jako celek. Následně jsou vymezeny jednotlivé destinace cestovního ruchu. Destinace kopírují bývalé rozložení okresů, tedy územně - správních jednotek střední úrovně. Bylo tak zvoleno na základě dostupných kvantitativních údajů. Jednotlivé oblasti jsou popsány z hlediska rozlohy, počtu obcí a měst a počtem obyvatel. Dále je popis zaměřen na přírodní a kulturní potenciál, občanskou vybavenost, turistická lákadla a zajímavosti jednotlivých oblastí. Destinace jsou určeny tyto: Českobudějovicko, Českokrumlovsko, Jindřichohradecko, Písecko, Prachaticko, Tábořsko a Strakonicko. Analytická část je zpracována na základě dostupných dat z roku 2015 z Českého statistického úřadu, Ministerstva vnitra, Ústavu územního rozvoje a vlastního výzkumu. Destinace jsou analyzovány a následně vyhodnoceny vybranými ukazateli, které zvolila autorka práce. Jsou využívány tyto metody: literární rešerše, analýza, komparace, korelace, syntéza získaných poznatků a výsledků. Vlastní analýza je inspirována Evropským systémem ukazatelů konkurenceschopnosti a ukazateli v Zprávě o konkurenceschopnosti cestovního ruchu, tedy Indexu cestování a cestovního ruchu (Travel and Tourism Competitiveness Index, dále jen „TTCI“). V této Zprávě jsou využity vzorce, které tyto hodnoty modifikují a převádějí na stupnici od 1 do 7. Tím je umožněno jejich srovnání a vyhodnocení nejvíce / nejméně konkurenceschopného ukazatele cestovního ruchu daného regionu.

Ukazatele dle Světového ekonomického fóra (World Economic Forum, dále jen „WEF“) jsou aplikovatelné na úrovni jednotlivých států a není možné získat data pro regionální srovnání. Proto nebudou hodnoceny ukazatele politická pravidla a regulace, struktura

informačních a komunikačních technologií, míra důležitosti cestovního ruchu a cenová konkurenceschopnost cestovního ruchu.

Ostatní ukazatele byly modifikovány na úroveň jednotlivých destinací.

Tabulka č.1

Index konkurenceschopnosti cestovního ruchu pro destinaci	
Regulační rámec	
Udržitelnost životního prostředí	Měrné emise základních znečišťujících látek
Bezpečnost a ochrana	Kriminalita na 1000 obyvatel Počet dopravních nehod na 1000 obyvatel
Zdraví a hygiena	Lékaři na 1000 obyvatel Zdravotnická zařízení
Podnikatelské prostředí a infrastruktura	
Hustota letecké dopravy	Počet turistů odbavených na letištích Počet letišť
Hustota pozemní dopravy	Délka silnic I. třídy Délka silnic II. třídy Délka železnic na 10 000 obyvatel
Infrastruktura cestovního ruchu	Hromadná ubytovací zařízení Lůžka
Člověk, kultura a přírodní zdroje	
Lidské zdroje	Zápisy do primárního vzdělávání Zápisy do sekundárního vzdělávání Očekávaná délka života při narození u mužů
Otevřenost pro cestovní ruch	Výdaje cestovního ruchu
Přírodní zdroje	Národní parky a CHKO Počet přírodních rezervací
Kulturní zdroje	Počet historických památek v UNESCO Počet divadel a kulturních středisek Počet sportovních stadionů

Zdroj: Vlastní výběr indikátorů a zpracování dle inspirace Blanke, Chiesa, 2013

Regulační rámec je složen ze třech pilířů. Pilíř Udržitelnost životního prostředí obsahuje jeden indikátor, který sice není součástí původního souboru indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu od WEF (dále jen původní soubor), ale zastupuje podobného ukazatele.

Jedná se o stacionární zdroje znečištění REZZO 1-3: emise oxidu siřičitého, oxidů dusíku a oxidu uhelnatého v tunách na km².

V pilíři Bezpečnost a ochrana jsou zahrnuty dva indikátory, konkrétně počet kriminálních činů převedených na 1 000 obyvatel, což je modifikovaný ukazatel, a počet dopravních nehod na 1 000 obyvatel, kde se jedná také o modifikovaný indikátor. Poslední pilíř prvního subindexu, Zdraví a hygiena, zastupují také dva indikátory. Počet veškerých zdravotnických zařízení přepočtených na 1000 obyvatel nahradil počet zdravotních zařízení (nemocnic a odborných léčebných ústavů, včetně LDN). Hustota lékařů je totožným ukazatelem pouze s rozdílem, že je přepočtena na 1 000 obyvatel regionu.

Podnikatelské prostředí a infrastruktura, druhý subindex, obsahuje také tři pilíře, konkrétně tři druhy infrastruktury. Letecká infrastruktura je složena ze dvou ukazatelů – počet pohybů na letištích a hustota letišť v destinaci. Z důvodu obtížného získání dat o počtu odletů v jednotlivých regionech, je tento ukazatel nahrazen počtem pohybů na letištích. Oproti tomu další ukazatel je vybrán z původního souboru. Dalším druhem infrastruktury a současně pilířem je pozemní dopravní infrastruktura sestavena z těchto indikátorů – délka železnic na 10 000 obyvatel a délka silnic I. a II. třídy v okrese. Délka silnic je součástí původního souboru, délka železnic je do měření přidána, jelikož ovlivňuje konkurenceschopnost cestovního ruchu. Délka silnic na celkový počet komunikací potom může vykreslovat kvalitu pozemních komunikací. Třetím pilířem je infrastruktura cestovního ruchu v podobě počtu ubytovacích zařízení a lůžek. Ubytovací zařízení jsou indikátorem zahrnutým na základě přehlednosti ubytovacích zařízení v dané destinaci. Tvoří základní strukturu infrastruktury cestovního ruchu, a proto by měly být obsaženy v daném souboru ukazatelů.

Subindex Člověk, kultura a přírodní zdroje reprezentují čtyři pilíře. Z důvodu menšího počtu indikátorů oproti původnímu souboru není pilíř Lidské zdroje rozdělen na podpilíře. Skládá se z počtu zápisů do primárního a sekundárního vzdělávání a očekávané délky života mužů při narození. Všechny tři ukazatele jsou vybrány z původního souboru metodiky od WEF. Otevřenost pro cestovní ruch je zastoupena pouze jedním, ale velice důležitým indikátorem, a to výdaji cestovního ruchu okresních měst. Pilíř Přírodní zdroje je tvořen dvěma zvolenými indikátory. Oblasti zařazené do programu Natura 2000 společně s počtem národních parků a chráněných krajinných oblastí volně napodobují a

nahrazují indikátor chráněných oblastí. Druhým ukazatelem je počet přírodních rezervací. Posledním pilířem jsou Kulturní zdroje představující tři indikátory. K počtu památek na seznamu UNESCO a počtu sportovních stadionů, které jsou vybrány z původního souboru, byly doplněny další ukazatel – počet divadel a kulturních středisek.

Vzorec č. 1 ukazuje standardní formuli pro převedení tvrdých dat na zmíněnou hodnotovou škálu od 1 do 7. Nejnižší a nejvyšší hodnota, které se zadávají do daného vzorce, představují číselně nejnižší a nejvyšší ukazatel v hodnocené skupině destinací. Při výpočtu výsledné výše skóre indexu je, stejně jako při dotazníkovém šetření, nejlepším (nejvíce konkurenceschopným) výsledkem hodnota 7, nejhorším potom hodnota 1.

Vzorec 1: Skóre indexu 1

$$\text{Skóre indexu} = 6 \times \left(\frac{\text{hodnota kraje} - \text{nejnižší hodnota}}{\text{nejvyšší hodnota} - \text{nejnižší hodnota}} \right) + 1$$

Zdroj: Vlastní přepracování podle Blanke, Chiesa, 2013

Pro ty proměnné, pro které by vyšší číselný ukazatel indikoval horší výsledek (např. počet dopravních nehod), je standardní vzorec pozměněn do podoby, kterou zobrazuje vzorec č. 2. Díky tomu je výsledek, stejně jako v předchozím případě, konvertován do stupnice od 1 do 7, kde číslo 7 opět představuje nejlepší hodnocení a nic tak nebrání vzájemnému srovnání.

Vzorec 2: Skóre indexu 2

$$\text{Skóre indexu} = -6 \times \left(\frac{\text{hodnota kraje} - \text{nejnižší hodnota}}{\text{nejvyšší hodnota} - \text{nejnižší hodnota}} \right) + 7$$

Zdroj: Vlastní přepracování podle Blanke, Chiesa, 2013

Z hodnot pilířů, jejichž rozdělení do třech subindexů (Regulační rámec CR; Podnikatelské prostředí a infrastruktura; Člověk, kultura a přírodní zdroje), jsou vypočítána výsledná skóre těchto subindexů také prostřednictvím neváženého aritmetického průměru. Výsledná hodnota celkového indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu je opět neváženým aritmetickým průměrem hodnot subindexů.

Všechny číselné hodnoty indexu zobrazené v kapitole 4, která se věnuje indexům konkurenceschopnosti cestovního ruchu ve vybraných destinacích jižních Čech, jsou zaokrouhleny na 1 desetinné místo. Pro dílčí výpočty byla čísla využita bez zaokrouhlení. U indexu počtu letišť v destinaci bylo hodnoceno hodnotou 7, pokud destinace letiště měla alespoň dvě. Počet 1 je hodnocen hodnotou 3. Hodnotou 1 bylo hodnoceno, pokud se v destinaci nenachází letiště. Index UNESCO je hodnocen 7 body, pokud se v destinaci UNESCO památka nachází. Pokud ne, je hodnoceno 1 bodem.

V schématech v kapitole 4.2 jsou představeny konečné indexy konkurenceschopnosti cestovního ruchu pro vybrané destinace jižních Čech. Data indikátorů v rámci jednotlivých pilířů včetně dílčích indexů pro každý ukazatel jsou obsaženy v Příloze č. 3. Schémata zachycují indexy konkurenceschopnosti pro zahrnuté pilíře, doprovázeny výslednou hodnotou každého subindexu. Výsledný index konkurenceschopnosti cestovního ruchu je potom zobrazen v prvním řádku schématu.

Indexy jsou počítány v rámci souboru vybraných regionů a jejich výsledky jsou mezi sebou porovnatelné. Obsahem schématu je rovněž číslo reprezentující umístění regionu v rámci meziregionálního srovnání. Umístění je závislé na hodnotách dílčích indexů, subindexů a výsledného indexu konkurenceschopnosti. Pokud by byla do souboru přidána další destinace, došlo by k vytvoření nového hodnoceného souboru a tím pádem i ke změně hodnot jak dílčích, tak celkových indexů pro stávající regiony i jejich pořadí.

Kapitolu 4.5 tvoří korelační analýza ukazatelů cestovního ruchu. Cílem výpočtu korelační analýzy je zjistit, zda může být náhodná veličina X ovlivňována další náhodnou veličinou Y . Vztah mezi nimi může mít různou intenzitu, od nezávislosti až po úplnou závislost. Pro výpočet je nejčastěji využíván tzv. Pearsonův korelační koeficient, díky kterému lze zjistit závislost dvou náhodných veličin. (Budínová, Králová, Maroš, 2010)

Koeficient korelace (r) nabývá hodnot od -1 do 1 ($<-1, 1>$), respektive:

- $r > 0$ značí pozitivní korelaci;
- $r < 0$ značí negativní korelaci;
- $r = 0$ značí nulovou korelaci.

Pokud se hodnota korelačního koeficientu blíží hodnotě 1, jedná se o silnou přímou závislost. Pozitivní hodnota indikuje vztah, že pokud roste proměnná X, současně roste také proměnná Y. Naopak, pokud se hodnota korelačního koeficientu blíží hodnotě (-1), jedná se o silnou lineární nezávislost. Negativní hodnota zakládá vztah, že s růstem proměnné X klesá proměnná Y. Pokud je výsledek korelačního koeficientu rovný 0, neexistuje mezi proměnnými žádná závislost. (Math Bits, 2015)

K výpočtu korelačního koeficientu ukazatelů cestovního ruchu vybraných jihočeských destinací byly využity tyto proměnné:

- X – index konkurenceschopnosti cestovního ruchu v destinaci
- Y – velikost destinace v km²

Proměnnou X jsou výsledné indexy konkurenceschopnosti vypočítané v kapitole 4.4. Za proměnnou Y jsou využita data týkající se velikosti dané destinace, která jsou veřejně dostupná na stránkách Českého statistického úřadu. Proměnná velikost destinace byla vybrána díky dostupnosti údajů.

Závěr práce obsahuje souhrn poznatků, ke kterým práce ve svém průběhu dospěla, jak byl naplněn stanovený cíl práce a jak by stanovenou problematiku mohla ovlivnit implementace definovaných zjištění.

3 Literární rešerše

3.1 Cestovní ruch

Cestovní ruch dle Malé (2007) je často vnímán jako hnací motor ekonomického růstu a rozvoje, což pomáhá zvýšit hospodářský blahobyt místních obyvatel. V dnešní době představuje důležitou oblast národního hospodářství a tím i součástí spotřeby obyvatelstva. Je charakterizován následujícími rysy:

- dočasnost změny místa stálého bydliště a dočasnost pobytu mimo něj
- nevýdělečný charakter cesty a pobytu
- vztahy mezi lidmi, jež cestovní ruch vyvolává

Každý návštěvník destinace je motivován cestou z různých důvodů. Dle Malé (2007) můžeme rozčlenit cestovní ruch podle převažující činnosti viz. schéma č.1.

Schéma č.1: Dělení cestovního ruchu dle převažující činnosti

Rekreační cestovní ruch
Kulturně - poznávací cestovní ruch
Cestovní ruch s náboženskou orientací
Cestovní ruch se vzdělávacími motivy
Cestovní ruch se společenskými motivy
Zdravotně orientovaný cestovní ruch
Sportovně orientovaný cestovní ruch
Cestovní ruch orientovaný na poznávání přírodního prostředí
Cestovní ruch s dobrodružnými motivy
Cestovní ruch s profesními motivy
Cestovní ruch specificky orientovaný

Zdroj: Malá (2007)

Cestovní ruch lze však členit dle Malé (2007) i z hlediska převažujícího prostředí. To rozdělujeme na městský cestovní ruch, venkovský cestovní ruch, lázeňský cestovní ruch, cestovní ruch v horských střediscích a cestovní ruch v přímořských střediscích. Dalším

užívanými kritérii jsou roční období, způsob ubytování či členění dle použitého dopravního prostředku.

Schéma č.1: Dělení cestovního ruchu dle převažujícího prostředí

Cestovní ruch podle místa realizace

- domácí cestovní ruch
- zahraniční cestovní ruch

Cestovní ruch dle vztahu k platební bilanci

- zahraniční cestovní ruch aktivní
- zahraniční cestovní ruch pasivní

Cestovní ruch podle způsobu zabezpečení cesty

- organizovaný
- neorganizovaný

Cestovní ruch podle dle délky pobytu

- krátkodobý
- dlouhodobý

Cestovní ruch podle dle počtu účastníků

- individuální
- skupinový

Cestovní ruch podle podle způsobu financování

- komerční
- sociální

Cestovní ruch podle podle věku účastníků

- CR pro děti
- CR pro mládež
- CR rodin s dětmi
- CR "baby boomers"
- CR seniorů

Zdroj: Malá (2007)

Výše uvedené dělení cestovního ruchu je „základním“ dělením služeb, které nereaguje na trendy v dané oblasti, ani se neorientuje na individuální potřeby zákazníků. Formy cestovního ruchu jsou dále členěny podle činností nebo zájmů účastníků. Příkladem je cestovní ruch spojený se specifickou činností, jež je poměrně oblíbenou formou, jak lze strávit aktivní dovolenou. Patří sem: vodácké aktivity, agroturistika, hypoturistika, adrenalinová turistika nebo kosmický cestovní ruch. (Zelenka, Pásková, 2012)

Cestovní ruch se stal neodmyslitelnou součástí života lidí a to z několika důvodů. Podporuje přátelství mezi lidmi různých destinací, vytváří podnikatelské příležitosti, zvyšuje zaměstnanost v dané oblasti, ovlivňuje růst životní úrovně obyvatelstva a zlepšuje využívání volného času. Pro rozvoj cestovního ruchu v destinaci je důležitá kvalitní nabídka, která je schopna přilákat návštěvníky a následně uspokojit jejich potřeby a požadavky. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2015)

Cestovní ruch hraje významnou roli v rozvoji území. Po desetiletích nepřetržitého rozvoje se stal jedním z celosvětově nejvýznamnějších průmyslových odvětví (vytváří 11 % světového HDP). Environmentálním dopadům rozvoje cestovního ruchu, které jsou srovnatelné s dopady kteréhokoli jiného průmyslového odvětví, nebyla dlouho věnována dostatečná pozornost. Teprve mohutný rozvoj cestovního ruchu v posledních letech, spojený s růstem životní úrovně ve vyspělých zemích, upozornil na nutnost řešení otázky jeho trvalé udržitelnosti. Prognóza rozvoje tohoto perspektivního odvětví národních ekonomik tento fakt ještě podtrhuje. Jedním z přínosů cestovního ruchu pro rozvoj území je vytváření nových pracovních příležitostí. Příjmy z cestovního ruchu jsou dále významnou součástí příjmů státních i místních rozpočtů. V neposlední řadě přispívá cestovní ruch k poznávání nových míst, přírodního a kulturního dědictví jiných národů, pomáhá lépe pochopit jejich mentalitu, obyčeje a zvyklosti, a tím rozvíjí myšlenku mírového soužití. Naproti tomu vlivem mohutného nekoordinovaného rozvoje cestovního ruchu v určitých lokalitách může docházet k poškozování životního prostředí, nadměrnému využívání přírodních zdrojů, zejména neobnovitelných, hrozí i vznik konfliktních situací mezi domácím obyvatelstvem a návštěvníky, například z důvodu odlišných zvyklostí a způsobu chování. (Czech Tourism, 2016)

Királová (2003) se zabývá i novějším typem cestovního ruchu a to cestovním ruchem profesním. Ten je zaměřen především na kongresový a incentivní cestovní ruch. Tato forma v současné době zažívá svůj rozmach. Ačkoli počet veletrhů a výstav každoročně klesá, firmy naopak zvyšují počet obchodních cest a počet odměn pro zaměstnance zaměřených na oblast cestovního ruchu. Pomáhají tak rozvoji profesní formy turismu, neboť spojí odměnu a práci (příkladem je vyslání zaměstnance do jiné země kvůli reprezentaci pracoviště a zároveň poskytnutí několika dní osobního volna v dané zemi, přičemž náklady - ubytování, stravování, dopravu apod. - platí i nadále společnost).

Vystoupil, Šauer, Studnička (2010) upozorňují na problematickou povahu vytvářených produktů cestovního ruchu, do značné míry danou absencí spolupráce a kvalitou lidských zdrojů, jež tyto projekty realizují. Celkově lze říci, že současná politika cestovního ruchu selhává hlavně v aktivaci místních zdrojů a propojování aktivit jednotlivých aktérů a hráčů v destinaci. Právě aspekt propojování, resp. síťování a spolupráce je považován za klíčový prvek aktivace potenciálu destinací cestovního ruchu.

Scott, Baggio, Cooper (2008) upozorňují na roztržitou povahu cestovního ruchu. Na cestovní ruch je pohlíženo jako na prostorově velmi rozptýlený jev s obvykle velkou vzdáleností mezi destinací a zdrojovými trhy. Zároveň je typický i vysokou fragmentací vlastní nabídky. V odvětví se vyskytuje vysoce nadprůměrný počet malých a středních podniků, na nabídce se podílejí i jiné subjekty (neziskové organizace, sdružení obcí, občanská sdružení a spolky, instituce veřejného sektoru, organizace destinačního managementu atd.). Na druhou stranu návštěvník vnímá destinaci jako celek. I proto je produkt cestovního ruchu definován jako komplex širokého spektra služeb a prostředí destinace (krajina, veřejné prostory, atd.). Tudíž struktura a kvalita jednotlivých prvků nabídky nutně neznamená úspěšné postavení destinace na trhu cestovního ruchu. Ty jsou pouze nutnou podmínkou. Destinace mohou prostřednictvím síťování jednotlivých aktérů cestovního ruchu, ale i širšího spektra subjektů a institucí aktivovat potenciál vzniku úspor z rozsahu, vzniku úspor ze sortimentu, internacionalizace podnikání, zlepšení transferu znalostí a dalších efektů, které pozitivně působí na jednotlivé faktory konkurenceschopnosti.

Služby spojené s destinací lze podle Pechlanera a Ostiho (2002) rozdělit na dvě základní skupiny. První skupinou jsou služby "tradiční", vztahující se k pobytu klienta. Do této skupiny můžeme zařadit: informační servis, značení stezek pro pěší, rezervační systémy, předávání know-how, reprezentaci podnikatelů v turismu v širším pojetí. Podstatné je, že základní služby jsou financovány z veřejných zdrojů. Druhá skupina je tvořena základním marketingem, řízením infrastruktury, paketováním, tvorbou produktu. Tato část je financována jak z privátních prostředků, tak i z veřejných zdrojů a speciálních fondů.

3.2 Destinace cestovního ruchu

Destinace je místo navštívené účastníkem cestovního ruchu. Pro mezinárodní návštěvníky je destinací buď celá navštívená země, nebo její některý region, případně město. Pojem destinace se používá velmi často a v obecném smyslu slova. V některých oblastech je území rozděleno do různě souvisejících destinací – turisticky, historicky či administrativně. Důvodem je společná propagace území a zpracování turistických statistik. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2015)

Destinace cestovního ruchu je přirozeným celkem, který má z hlediska podmínek rozvoje cestovního ruchu jedinečné vlastnosti, odlišné od jiných destinací. Je tvořena svazkem různých služeb koncentrovaných na konkrétním místě, které jsou poskytovány v závislosti na potenciál cestovního ruchu. (Királová, 2003)

Podle WTO představuje destinace místo s atraktivitami a s nimi spojenými zařízeními a službami cestovního ruchu, které si účastník cestovního ruchu nebo skupina vybírá pro svou návštěvu a které poskytovatelé přinášejí na trh. (World Tourism Organization, 2015)

Podle Biegera (1995, str.1) je to "geografický prostor, který si návštěvník vybírá jako cíl své cesty".

Jako vzájemně si konkurující jednotky, jejichž společným zájmem je prodej služeb v destinaci, označují destinaci cestovního ruchu. Bartl a Schmidt (1998)

Podle Buhalise (2003) je pro destinaci cestovního ruchu charakteristických šest komponentů, nazývaných „šest A“ a to:

- Attractions – primární nabídka cestovního ruchu, která množstvím, kvalitou a atraktivitou vyvolává návštěvnost (přírodní, kulturně – historický potenciál)
- Accessibility a Ancillary Services – všeobecná infrastruktura, která umožňuje přístup do destinace, pohyb za atraktivitami destinace, patří sem také služby využívané především místními obyvateli (telekomunikační, zdravotnické, bankovní, atd.)
- Amenities – suprastruktura a infrastruktura cestovního ruchu, které umožňují pobyt v destinaci (ubytovací, hostinská, sportovně – rekreační a jiná zařízení)
- Available packages – připravené produktové balíčky

- Activities – rozmanité aktivity

Destinace cestovního ruchu lze typologizovat na základě různých kritérií. Nejběžnější je vymezení typu destinace na základě hlavní atraktivity, kterou nabízejí. Například na destinaci městskou, přímořskou, horskou, exotickou apod. (Bieger, 2005)

Buhalis (2003) pro průzkum úrovně řízení cestovního ruchu v obcích České republiky použil rozdělení podle atraktivit a aktivit, na základě které byly destinace rozděleny na typy:

- Lázeňský
- Přírodní
- U vodní plochy
- Venkovský
- Kulturně- poznávací
- Historický
- Zimních sportů
- Náboženský (poutní)
- Rekreační
- Příhraniční a atrakční (s komplexem uměle vytvořených atraktivit).

V Tabulce č.2 jsou obsaženy jednotlivé typy charakteristické dle Návrhu nové rajonizace cestovního ruchu v ČR z roku 2006. Vymezuje základní typy funkčně - prostorového využití území a současně vymezuje funkční typologii nejvýznamnějších středisek. Je zde popsáno 10 typů destinace a jejich dominantních atraktivit. Podle tohoto členění může být konkrétní destinace zařazena do určitého typu. Ty jsou rozděleny například podle množství vodních ploch, krajinným reliéfem , množstvím historických objektů, náboženských atraktivit nebo podle blízkosti měst. (Vystoupil, Holešínská, Šauer, 2007)

Tabulka č.2: Typy destinací cestovního ruchu v České republice

Typ destinace	Dominantní atraktivita	Formy cestovního ruchu
lázeňského typu	přírodní léčebné zdroje a zdravotně příznivé klima s navazující rozvinutou infrastrukturou nejčastěji v přírodně hodnotné krajině	zdravotní cestovní ruch, kulturně poznávací cestovní ruch
typu turistky v přírodně hodnotných oblastech	zajímavé nebo vzácné přírodní výtvořy a oblasti	přírodně orientovaný cestovní ruch, ekoturismus, cykloturistika, pěší turistika, hypoturistika, vodní turistika, speleoturistika, rybářský cestovní ruch
typu vodních ploch	vodní plochy či toky s příznivými podmínkami pro rekreaci, provozování vodních sportů a rybaření	destinace u vodních ploch využívané vodáky, rekreanty, sportovní rybáři, sportovci - vodácký cestovní ruch, rekreační cestovní ruch, příměstský cestovní ruch
typu poznávacího cestovního ruchu ve vesnických oblastech	dochovaná lidová architektura, místní tradice a produkty, kulturní krajina	agroturismus, venkovský cestovní ruch, cykloturistika, etnografický cestovní ruch, vinařský cestovní ruch
městského typu	městské památkové rezervace a městské památkové zóny, panoramatické pohledy - malebná městská krajina, kongresový a veletržní cestovní ruch	kongresový cestovní ruch, nákupní cestovní ruch, kulturně poznávací cestovní ruch, incentivní cestovní ruch, vzdělávací cestovní ruch, profesní cestovní ruch
historického typu	historické objekty v zajímavém krajinovém rámci	kulturně poznávací cestovní ruch, romantizující cestovní ruch
horského typu	horská krajina, terény a klima vhodné pro zimní sporty a letní turistiku	lyžařský cestovní ruch, horská turistika, cykloturistika
poutního typu	sakrální stavby a s nimi spojené poutní akce přesahující místní význam: chrámy, kláštery, poustevny, křížové cesty, kaple, židovské hřbitovy	cestovní ruch spojený s návštěvou sakrálních objektů a prostor, lokalit s léčivými účinky, s účastí na náboženských obřadech a souvisejících světských slavnostech
typu středisek individuální rekreace	příměstská poloha s příznivými podmínkami pro víkendový cestovní ruch s výskytem chatových a tramských osad, rekreačních domků, chat a chalup	chataření, chalupaření, příměstský cestovní ruch
typu komplexů uměle vytvořených atraktivit a služeb cestovního ruchu	tematické parky, sportovní areály, turistické komplexy, nákupní a zábavní komplexy	zážitkový cestovní ruch, nákupní cestovní ruch

Zdroj: Pásková, 2003

3.3 Konkurenceschopnost

Podle Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development, dále jen „OECD“) (2002, str.1) je *"konkurenceschopnost míra schopnosti, s jakou je v otevřených tržních podmínkách země schopna produkovat zboží a služby, které ob stojí v testu mezinárodní konkurence, a zároveň udržovat nebo zvyšovat reálný domácí důchod"*. Ovšem tyto definice jsou orientovány spíše na mezinárodní trhy. To se samozřejmě týká i menších územních celků než jsou země, a to kraje. Konkurence schopné mají být totiž i podniky, občané a sestavují se různé žebříčky, indikátory a soupisy kritérií, jak být tím nejkonkurenčněschopnějším v daném oboru, v dané lokalitě. Až v posledních deseti letech minulého století se začal používat pojem konkurenceschopnost i v kontextu s menšími územními celky, především regiony. Tento termín byl využíván zprvu jen pro podniky. Konkurenceschopnost v případě regionů můžeme definovat jako schopnost daného území zapojovat se do národní a nadnárodní ekonomiky a mít z toho výhody.

Konkurenceschopnost může být chápána jako:

- **schopnost zapojit se úspěšně do soutěže** – neboli schopnost soutěžit v tržním prostředí (důležité je, že jde o úspěšné zapojení do soutěže a místo (trh) je přesně vymezen)
- **označení absolutního vítěze soutěže** – v rámci jednotlivých konkrétních soutěží lze jednoznačně určit vítěze, který je konkurenceschopný. Všichni ostatní účastníci soutěže jsou poraženi a tudíž nekonkurenceschopní. Vítěz se určí pomocí různých metrik (cenových, výkonových, hodnotových aj.),
- **konkurenceschopnost systémů** – v moderním světě vznikají během času systémy (různého typu, zaměření, cíle apod.), v kterých se všechny subjekty místo soupeření mezi sebou spojí a konkurují společně proti jinému systému. Nejde tedy o formu konkurenceschopnosti mezi jednotlivými subjekty, jako tomu bylo ve výše uvedených pojetí, ale jde o to, že si navzájem konkurují pouze a právě jen systémy,
- **Porterův model konkurenceschopnosti** – v literatuře o konkurenceschopnosti často uváděný model, který pracuje se schopností organizace čelit 5-ti hybným silám (odběratelé, dodavatelé, stávající konkurenti, noví konkurenti a hrozba

substitutů). Jádrem tohoto pojetí je analýza toho, zda a jak dokáže daná organizace čelit výše uvedeným hybným silám

- **konkurenceschopnost jako přitažlivost pro investory** – souvisí s produkční konkurenceschopností. Pokud je organizace schopna dostát všem svým finančním závazkům a ještě jí zbývá dostatek peněžních prostředků k případnému uvedení nového výrobku na trh, stává se přitažlivá pro investory. Čím více je přitažlivá pro investory, tím více konkurenceschopná je oproti ostatním organizacím
- **Garelliho benchmarkingová doktrína konkurenceschopnosti** – s využitím benchmarkingu sleduje ekonomické a neekonomické ukazatele, které jsou pro danou organizaci stěžejní. Výsledky poté srovná s ostatními organizacemi, díky tomu může říci, zda je konkurenceschopná či nikoliv
- **OECD definice benchmarkingu a konkurenceschopnosti** - definuje konkurenceschopnost jako: „schopnost korporací, odvětví, regionů, národů a nadnárodních celků generovat vysokou úroveň příjmů z výrobních faktorů a relativně vysokou úroveň jejich využití na udržitelné úrovni za současného vystavení mezinárodní konkurenci“,
- **americké pojetí podle L.D.A. Tyson** – ekonomická poradkyně prezidenta USA představila při svém prohlášení následující pojetí konkurenceschopnosti: „konkurenceschopnost je naše schopnost produkovat zboží a služby, které jsou schopné úspěšně projít testem mezinárodní produkční konkurence, při čemž se naši občané budou moci těšit z rostoucí a dlouhodobě udržitelné životní úrovně.“ ,
- **pojetí konkurenceschopnosti podle Světového ekonomického fóra** – je postaveno na globálním indexu konkurenceschopnosti (GCI). Ten sbírá data z 12 oblastí, které mají vliv na konkurenceschopnost státu (podstata je popsána v následující kapitole),
- **pojetí konkurenceschopnosti podle Světové banky** – je postaveno na programu Knowledge Assessment Matrix. Ten se zabývá nejprve využitelností zdrojů v rámci konkurenčních výhod a poté doloženými výhodami ze 4 stanovených oblastí.

Výše uvedená pojetí konkurenceschopnosti jsou základním dělením. Každý si zvolí takové pojetí, které vyhovuje jeho potřebám o zjišťování konkurenceschopnosti (například pro

posuzování konkurenceschopnosti v regionálním měřítku se nebude používat pojetí podle Portera). (Marketing Journal, 2013)

3.4 Konkurenceschopnost destinací

Dle Palátkové (2011) lze konkurenceschopnost destinací rozdělit na 3 hlavní proudy. První proud je dán pohledem čistě ekonomickým. Zde je hodnocen proces výroby, směny a výnosu pro danou ekonomiku. Druhý proud má politický rozměr, třetí proud je udržitelnost. Objektivní metodou hodnocení a měření konkurenceschopnosti lze rozdělit do tří okruhů:

- Analýza přínosů a nákladů
- Hodnocení zdrojů
- Multifaktorová srovnání a řazení

Důležitost konkurenceschopnosti destinací cestovního ruchu k přilákání návštěvníků je široce uznanou skutečností. Podle některých diskusí, které se zabývají jejím měřením, určili, že to, co dělá destinaci skutečně konkurenceschopnou je schopnost zvýšit výdaje na cestovní ruch. S tím souvisí i následné zvýšení návštěvnosti. Důležitým hlediskem je poskytnout návštěvníkům nezapomenutelný zážitek a to samozřejmě ziskově. Tím dále posílit blahobyt místních obyvatel s cílem zachování přírodního kapitálu pro budoucí generace. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2015)

Podle Dwyer a Kim (2003, str.5) je cílem „zachovat a zvýšit reálný příjem obyvatel“. To následně odráží životní úroveň v dané lokalitě. Přímým předpokladem pro konkurenceschopnost destinací je, že víc konkurenceschopnosti zvýší atraktivnost pro návštěvníky. Následně návštěvníci utratí více peněz, což zvyšuje hrubý domácí produkt a ekonomický růst destinace. To znamená vyšší ekonomický blahobyt místních obyvatel. Více návštěvníků ale nemusí znamenat více peněz jimi utracenými v dané destinaci.

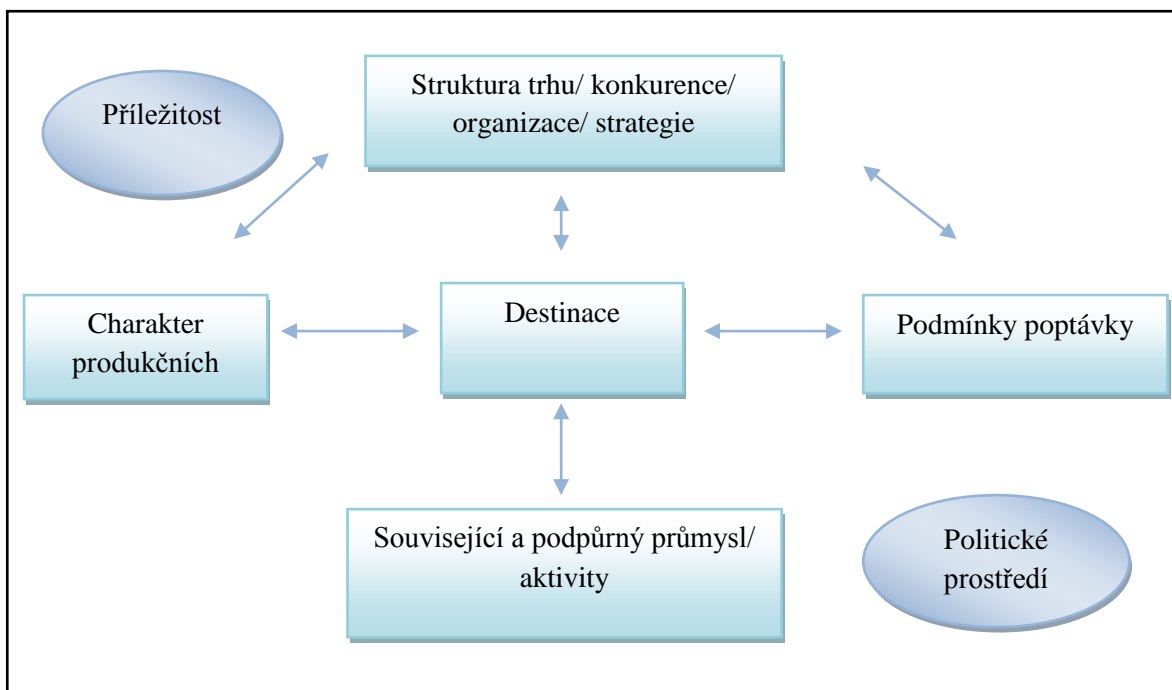
Podle Ivanova (2013) je z odborných výzkumů známo, že úniky v oblasti cestovního ruchu místního hospodářství v podobě dovozu služeb návštěvníkům, návratů příjmů do vlasti zahraničních pracovníků, zisků zahraničních investorů či prodejů turistických produktů za dumpingové ceny, by mohlo vést dokonce k poklesu ekonomického rozvoje cestovního ruchu pro místní populaci.

Podle Studničky (2010) mohou vhodné nástroje národní a regionální politiky cestovního ruchu mohou aktivovat vnitřní faktory cestovního ruchu v destinacích. Tento trend je v současné době velmi aktuální v souvislosti s novou Konceptí státní politiky cestovního ruchu v České republice na období 2014 – 2020 a návrhu věcného záměru zákona o podpoře rozvoje cestovního ruchu.

System konkurenčních výhod podle Bartla a Schmidta (1998) je cíleně sestavený a organizovaný řetězec služeb. Zde hrají důležitou roli faktory:

- porovnání potenciálu destinace s potenciálem destinací konkurenčních. Zde se určuje relativní konkurenční výhoda. Hodnotí se soubor kritérií, k nimž náleží stupeň autonomie organizace destinačního managementu, schopnost inovace, schopnost integrace, tvorba tržního potenciálu, znalost vlastních konkurenčních výhod a schopnost dosáhnout snadněji cílového trhu.
- atraktivitou destinace, která se odvíjí od věrohodnosti nabídky, snadné dostupnosti destinace, informací o destinaci na trhu, politického, společenského a ekonomického rozvoje destinace. Dalším důležitým faktorem je kvalita a jasně rozpoznatelné konkurenční výhody.

Obrázek č.1: Determinanty konkurenčních výhod podle Portera

Zdroj: Vlastní zpracování podle Vanhove, (2012)

Charakter produkčních faktorů destinace obsahuje přírodní, kulturní a historické zdroje, infrastrukturu, lidské zdroje, účinnost produkce a ceny faktorů. Podmínky poptávky zahrnují velikost a strukturu trhu, poznávání nových trendů, péče o klienty a jejich ochrana, pozici na trhu, posílení kultury vztahu mezi klienty dané destinace s stávajícím obyvatelstvem. Související a podpůrná odvětví zahrnují parkovací místa, zábavní a sportovní vyžití, nákupní možnosti, suvenýry, policie, zdravotní péče atd. Trvale udržitelný rozvoj cestovního ruchu zabezpečuje zajištění současných potřeb účastníků cestovního ruchu a přitom pomáhá rozvoji území. S přihlédnutím k šetrnému využívání přírodních a kulturních hodnot vede k dlouhodobé prosperitě dané oblasti.

Dle Palátové (2011) lze segmentovat hodnocení konkurenceschopnosti v cestovním ruchu na dva typy metod. První skupinu představují metody, jež vycházejí z měření převážně objektivních dat. Tento soubor obsahuje finanční ukazatele, parametry infrastruktury pro cestovní ruch, technologickou vyspělost destinace, otevřenost destinace a další parametry. Tyto ukazatele se vztahují především na stranu nabídky a sjednocují tvrdá statistická data s měkkými daty založenými na výzkumech názorů. Druhá skupina hodnocení využívá metody postavené na bázi subjektivních dat získaných z kvalitativních marketingových výzkumů. Cílem těchto metod je stanovení vnímání konkurenceschopnosti daných destinací z pohledu poptávky cestovního ruchu, tedy z pohledu jednotlivých účastníků cestovního ruchu. Výzkumy směřují nejen na návštěvníky, ale i na potenciální návštěvníky destinace.

Objektivní metody hodnocení a měření se člení do dalších tří oblastí. Tyto tři oblasti tvoří analýza přínosů a nákladů, hodnocení zdrojů a multifaktorová srovnání a řazení. Analýza přínosů a nákladů někdy zvaná jako cost-benefit analýza komplexně srovnává náklady a přínosy cestovního ruchu. Výsledkem této analýzy je zhodnocení efektivnosti vynaložených prostředků ve vztahu k sledovaným destinacím. Analýza přínosů a nákladů se dobře uplatňuje na úrovni firem a malých destinací. Metoda hodnocení zdrojů vychází z předpokladu, že produkce zboží a poskytování služeb požaduje určité složení zdrojů využitelných pro tuto produkci a poskytování. Konkurenční výhodu poté tvoří optimální volba a kombinace zdrojů. V rámci této metody se posuzuje management, výroba a zpracování, marketing a další atributy. Nevýhodou této metody je obtížné měření atributy a omezená uživatelnost hodnocení. Tuto metodu lze použít na úrovni firem nebo

menších destinací. Za hlavní metodu hodnocení konkurenceschopnosti v oblasti cestovního ruchu je považována metoda multifaktorových srovnání. Tato metoda zahrnuje širokou škálu kritérií, která vyhodnocují konkurenceschopnosti států v různých odvětvích, taktéž v cestovním ruchu. Metoda multifaktorových srovnání zahrnuje oblasti ve smyslu nových technologií, infrastruktury, pracovní síly, vládní politiky a seřazuje zkoumané země podle dosahovaných výsledků. (Palátová, 2011)

Sledováním konkurenceschopnosti zemí v oblasti cestovního ruchu se do roku 2004 zabývala Světová rada cestování a cestovního ruchu (World Travel and Tourism Council dále jen „WTTC“). WTTC stanovila pro toto monitorování 8 hlavních oblastí, mezi něž patřil index cenové konkurenceschopnosti destinace, index lidského rozvoje s ohledem na zapojení do cestovního ruchu, index infrastruktury, index životního prostředí, index technologie, index otevřenosti pro mezinárodní cestovní ruch, index sociálního prostředí a index rozvoje lidských zdrojů v destinaci. (WTTC, 2013)

Novější metodou sledování konkurenceschopnosti zemí v cestovním ruchu je metoda Světového ekonomického fóra, které převzalo monitoring od zmíněné WTTC. Tento nový monitoring obsahuje komplexnější ukazatele a je propojen s globálním sledováním konkurenceschopnosti v podobě globálního indexu konkurenceschopnosti Global Competitiveness Index (dále jen „GCI“). Tato nová metoda se nazývá TTCI index neboli Travel & Tourism Competitiveness Index (dále jen „TTCI“). (WTTC, 2013)

3.5 Měření konkurenceschopnosti cestovního ruchu

Proces určování konkurenceschopnosti v cestovním ruchu je velmi náročný na selekci vhodných kritérií, která mají nemalý vliv na finální výsledek. Pro oblast cestovního ruchu je proto vhodné použít modifikaci GCI, tedy TTCI a model Evropský systém ukazatelů.

3.5.1 TTCI

Světové ekonomické fórum každoročně vyhlašuje index konkurenceschopnosti v cestovním ruchu pro 141 zemí světa. TTCI sděluje, jak a proč jsou určité destinace turisticky významné a jaké oblasti mají největší přínos pro konkurenceschopnost v oblasti cestovního ruchu.

TTCI obsahuje 14 pilířů :

- 1) policejní řád a spravedlnost (Polic Rules and Regulations) - subindex A,
- 2) udržitelný rozvoj (Environmental Sustainability) – subindex A,
- 3) bezpečnost (Safety and Security) – subindex A,
- 4) zdraví (Health and Hygiene) – subindex A,
- 5) míra důležitosti cestovního ruchu (Prioritization of Travel & Tourism) – subindex A,
- 6) hustota letecké infrastruktury (Air Transport Infrastructure) – subindex B,
- 7) hustota pozemní dopravy (Ground Transport Infrastructure) – subindex B
- 8) struktura informačních a komunikačních technologií (ICT Infrastructure) – subindex B,
- 9) infrastruktura cestovního ruchu (Tourism Infrastructure) – subindex B,
- 10) cenová konkurenceschopnost v průmyslu cestovního ruchu (Price Competitiveness in the Travel & Tourism Industry) – subindex B,
- 11) lidské zdroje (Human Resource) – subindex C,
- 12) afinita cestovního ruchu (Affinity for Travel & Tourism) – subindex C,
- 13) přírodní zdroje (Natural Resource) – subindex C,
- 14) kulturní zdroje (Cultural Resource) – subindex C.

Těchto 14 pilířů je rozděleno do 3 podskupin, které tvoří mezivýpočet TTCI. Jde o subindex A (regulační rámec cestovního ruchu), subindex B (obchodní prostředí a infrastruktura cestovního ruchu) a subindex C (lidské, kulturní a přírodní zdroje v cestovním ruchu).(Travel and Tourism Competitiveness Report, 2015)

Tabulka č.3: Hodnoty indexu konkurenceschopnosti v cestovním ruchu TOP 40 2015

Pořadí	Země	Hodnota
1.	Španělsko	5,31
2.	Francie	5,24
3.	Německo	5,22
4.	USA	2,12
5.	Velká Británie	5,12
6.	Švýcarsko	4,99
7.	Austrálie	4,98
8.	Itálie	4,98
9.	Japonsko	4,94
10.	Kanada	4,92
11.	Singapur	4,86
12.	Rakousko	4,82
13.	Hong Kong SAR	4,68
14.	Nizozemí	4,67
15.	Portugalsko	4,64
16.	Nový Zéland	4,64
17.	Čína	4,54
18.	Island	4,54
19.	Irsko	4,53
20.	Norsko	4,52
21.	Belgie	4,51
22.	Finsko	4,47
23.	Švédsko	4,45
24.	Spojené arabské emiráty	4,43
25.	Malajsie	4,41
26.	Lucembursko	4,38
27.	Dánsko	4,38
28.	Brazílie	4,37
29.	Korejská republika	4,37
30.	Mexiko	4,36
31.	Řecko	4,36
32.	Taiwan	4,35
33.	Chorvatsko	4,30
34.	Panama	4,28
35.	Thajsko	4,26
36.	Kypr	4,25
37.	Česká republika	4,22
38.	Estonsko	4,22
39.	Slovinsko	4,17
40.	Malta	4,16

Zdroj: Vlastní zpracování podle TTCI report 2015

3.5.2 Evropský systém ukazatelů

Evropská komise ve spolupráci s Generálním ředitelstvím pro vnitřní trh, průmysl, podnikání, malé a střední podniky navrhla systém ukazatelů pro oblast cestovního ruchu, resp. pro turistické destinace. Je navržen jako proces monitorování, řízení a zlepšování udržitelnosti turistických destinací, přičemž odpovědnost za něj nese a jeho vedení zajišťuje místní úroveň. Byl vytvořen na základě zkušeností z předchozích iniciativ souvisejících se systémy ukazatelů a vyladěn za pomoci zpětné vazby získané při testování v terénu v řadě různých destinací v Evropě. Motivem pro jeho vytvoření byla lepší informovanost pro rozhodování, efektivní řízení rizika, lepší zapojení společenství v oblasti cestovního ruchu, lepší hospodářský výsledek (úspora nákladů) a zpříjemnění pobytu a vytvoření vyšší hodnoty návštěvníkům. Systém se skládá ze souboru ukazatelů, souboru nástrojů a souboru údajů. Je sestaven jako nástroj, který může využít a zavést každá destinace, a to bez zvláštního zaškolení. Může představovat užitečný způsob, jak sledovat výkonnost destinace, zlepšovat rozhodnutí v oblasti řízení a působit na přiměřenost politik.

Struktura stávajícího systému má 27 základních a 40 volitelných ukazatelů. Tyto ukazatele lze použít na základě dobrovolnosti, společně či v rámci zavedených monitorovacích systémů destinace. Je možné je rozšiřovat či omezovat tak, aby dostal potřebám té které destinace, zájmům místních zúčastněných stran a aby řešil problémy v oblasti udržitelnosti, před nimiž daná destinace stojí. Zúčastněnými stranami mohou být nejen orgány cestovního ruchu či řídicí organizace destinace, ale i marketingové agentury, odbor dopravy, vzdělávací organizace, zaměstnanci místního orgánu zabývající se zaměstnaností a ekonomickou agendou, místní poskytovatel elektřiny nebo vodohospodářských služeb. Základní zásadou systému ukazatelů je, že dochází ke sdílení odpovědnosti a rozhodování. Zapojit do sbírání a oznamování informací skupinu, která se schází a spolupracuje, je velmi účinný způsob, jak efektivně řídit destinaci.

Tento systém je používán v 7 krocích. Prvním krokem je zvýšení povědomí, dále vytvoření profilu destinace, vytvoření pracovní skupiny zúčastněných stran, vymezení úlohy a odpovědnosti, sběr a zaznamenávání údajů, analýza výsledků a umožnění předběžného rozvoje a trvalého zlepšování. (Evropská komise, 2014)

Schéma č.3: Základní ukazatele Evropského systému ukazatelů konkurenceschopnosti, oddíl A, B

Oddíl A: Řízení destinace	
Kritéria	Základní ukazatele
Udržitelná veřejná politika cestovního ruchu	Procentuální podíl destinace, na který se vztahuje udržitelná strategie / akční plán CR s dohodnutým řešením monitorování, kontroly stavebního rozvoje a hodnocení
Udržitelné řízení cestovního ruchu v podnicích v tomto odvětví	Procentuální podíl podniků/provozů v odvětví CR v destinaci, které v souvislosti s opatřením v oblasti životního prostředí / kvality / udržitelnosti /sociální odpovědnosti podniků využívají dobrovolnou ověřenou certifikaci/ známku
Spokojenost klientů	Procentuální podíl návštěvníků celkově spokojených s pobytem v destinaci
Informace a komunikace	Procentuální podíl návštěvníků, kteří uvádějí, že si uvědomují snahu destinace o udržitelnost
Oddíl B: Ekonomická hodnota	
Turistické toky	Počet turistických nocí za měsíc Denní útrata
Výkonnost podniků v odvětví CR	Průměrná délka pobytu turistů (počet nocí) Obsazenost komerčních ubytovacích kapacit za měsíc a její průměr za rok
Rozsah a kvalita zaměstnanosti	Přímá zaměstnanost v cestovním ruchu jako procentuální podíl na celkové zaměstnanosti
Bezpečnost a ochrana zdraví	Procentuální podíl podniků v odvětví CR, u kterých za poslední rok proběhla kontrola požární ochrany
Dodavatelský řetězec v odvětví CR	Procentuální podíl podniků v odvětví CR, jež aktivně podnikají kroky k využití místního a udržitelného zboží a služeb, jakož i zboží a služeb s certifikací "spravedlivý obchod"

Zdroj: Vlastní zpracování dle MMR (2015)

V Schématu č.3 je zobrazen seznam základních ukazatelů z Evropského systému ukazatelů. Je rozvržen do 4 částí. První část, řízení destinace, zahrnuje kritéria: udržitelná veřejná politika cestovního ruchu, udržitelné řízení cestovního ruchu v podnicích v tomto odvětví, spokojenost klientů, informace a komunikace. Druhá část, ekonomická hodnota, se zabývá kritérii: turistické toky v destinaci, výkonnost podniků v odvětví cestovního ruchu, rozsah a kvalita zaměstnanosti, bezpečnost a ochrana zdraví, dodavatelský řetězec v odvětví cestovního ruchu.

**Schéma č.4: Základní ukazatele Evropského systému ukazatelů
konkurenceschopnosti, oddíl C, D**

Oddíl C: Sociální a kulturní dopad	
Dopad na společenství /sociální dopad	Počet turistů/ návštěvníků na 100 obyvatel
Rovnost pohlaví	Procentuální podíl mužů a žen zaměstnaných v odvětví cestovního ruchu
Rovnost / přístupnost	Procentuální podíl komerčních ubytovacích zařízení s pokoji, jež jsou přístupny osobám se zdravotním postižením
Ochrana a posilování kulturního dědictví, místní identity a nemovitostí	Procentuální podíl destinace, na který se vztahuje politika nebo plán na ochranu kulturního dědictví
Oddíl D: Dopad na životní prostředí	
Snížení dopadu dopravy	Procentuální podíl turistů a jednodenních návštěvníků, kteří k dopravě do destinace využívají různé druhy dopravy
	Průměrná délka cesty (km) turistů z domova do destinace a zpět
Změna klimatu	Procentuální podíl podniků v odvětví CR zapojených do opatření ke zmírnění změny klimatu
Odpadové hospodářství	Objem odpadu, který destinace vytváří
	Objem recyklovaného odpadu
Čištění odpadních vod	Procentuální podíl odpadních vod, které před vypuštěním projdou čištěním alespoň na sekundární stupeň
Vodohospodářství	Spotřeba sladké vody na turistu a noc ve srovnání se spotřebou běžného obyvatelstva na osobu a noc
Spotřeba energie	Spotřeba energie na turistickou noc ve srovnání se spotřebou energie na osobu a noc u běžného obyvatelstva

Zdroj: Vlastní zpracování dle MMR (2015)

Sociální a kulturní dopad je třetí částí systému. Zde jsou základními ukazateli dopad na společenství / sociální dopad, rovnost pohlaví, rovnost/ přístupnost, ochrana a posilování kulturního dědictví, místní identity a nemovitostí. Dopad na životní prostředí je čtvrtou částí a zabývá se snížením dopadu dopravy, změnami klimatu, odpadovým hospodářstvím v oblasti pevných odpadů, čištěním odpadních vod, vodohospodářstvím a spotřebou energií.

3.5.3 Satelitní účet České republiky

Výkonnost cestovního ruchu je možno sledovat, měřit a především vyvozovat určité závěry a důsledky. V této oblasti působení se v České republice realizuje Český statistický úřad, který v poslední době pracoval na problematice, jak cestovní ruch sledovat a statisticky vyhodnotit pro ekonomické účely. Ve spolupráci ještě s dalšími institucemi, které se významně podílí na dění v této oblasti, vypracovali tzv. satelitní účet. Satelitní účet cestovního ruchu poskytuje informace a data o ekonomickém postavení odvětví cestovního ruchu. Hlavním důvodem zavedení satelitního účtu je zprůhlednění efektu na hospodářství a tak vyhodnotit jeho vliv na tvorbu hrubého domácího produktu, zaměstnanosti a platební bilanci. V praxi se jedná o přechod z metodiky OECD, podstatou je zpracování do deseti částí a jejich vyhodnocení. Účet v České republice ještě není zcela hotov, z deseti statistik bylo zveřejněno jen sedm z nich, problematickou oblastí je například zaměstnanost v odvětví. Cestovní ruch je těžko definovatelný a je ho zapotřebí pro statistiky úzce charakterizovat. (ČSÚ, 2016)

Tabulka satelitního účtu je tvořena ukazateli ekonomického významu cestovního ruchu z hlediska poptávky a nabídky.

Jsou hodnoceny tyto ukazatele:

1. Spotřeba příjezdového cestovního ruchu
2. Spotřeba domácího cestovního ruchu
3. Spotřeba výjezdového cestovního ruchu
4. Spotřeba vnitřního cestovního ruchu
5. Výrobní účty odvětví cestovního ruchu a ostatních odvětví
6. Domácí nabídka a spotřeba vnitřního cestovního ruchu
7. Zaměstnanost v odvětvích cestovního ruchu
8. Tvorba hrubého fixního kapitálu cestovního ruchu a ostatních odvětví
9. Kolektivní spotřeba cestovního ruchu
10. Nepeněžní ukazatele cestovního ruchu

4 Analýza

4.1 Analýza cestovního ruchu v České republice

Česká republika je z pohledu konkurenceschopnosti cestovního ruchu dobře vybavenou zemí. V roce 2015 ji navštívilo 9 004 000 návštěvníků. Mezinárodní tržby dosáhly v témže roce 7 050 200 US\$. Podle WEF se v roce 2015 umístila na 37. místě z 141 zemí světa. V Evropě se nachází na 21. místě z 42 zemí a 1. zemí v rámci višegrádské čtyřky. Nejlépe je na tom Česká republika v oblasti hygieny a zdraví, kde zaujala 4. místo. Dále se Česká republika může pochlubit bohatým kulturním dědictvím, velmi dobře značenými turistickými trasami a kvalitním životním prostředím.

Hlavním cílem sestavení tohoto indexu je porovnat mezi sebou jednotlivé země z hlediska jejich konkurenceschopnosti v oblasti cestovního ruchu. Kapitola č. 3.5.1 představila tři subindexy obsahující skupiny indikátorů, které společně tvoří kostru výsledného indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu. Příloha č. 2 potom podrobně zobrazuje zahrnuté ukazatele rozdělené do jednotlivých pilířů na příkladu České republiky, včetně jejich výsledků pro rok 2015 a využitých dat. (Blanke, Chiesa, 2015)

Index konkurenceschopnosti cestovního ruchu České republiky, její pořadí a výsledné skóre pro každý ze zmíněných pilířů reprezentuje schéma č. 5. Skóre indexů se pohybuje od 1 do 7. Ve výsledném hodnocení konkurenceschopnosti cestovního ruchu v roce 2015 si Česká republika pohoršila o 6 pozic oproti roku 2013 i 2011.

Jak je dále patrné z jednotlivých ukazatelů v příloze č. 2, láká Česká republika turisty hlavně díky bohaté kultuře. Obsadila 16. místo z hlediska počtu památek zařazených na seznam světového dědictví UNESCO a 25. místo v nemotných kulturních vyjádřeních. Z hlediska služeb cestovního ruchu se umístila na prvním místě v hodnocení autopůjčoven stejně jako v hodnocení hustoty silničních cest. V oblasti životního prostředí země skončila na 12. místě v hodnocení množství ohrožených druhů. Naopak v míře koncentraci částic Česká republika obsadila až 125. místo. Celkem však v kategorii Udržitelnosti životního prostředí získala 4,9 bodu a tím 13. místo.

Schéma č.5: TTCI České republiky

	Pořadí	Skóre
Index konkurenceschopnosti CR 2015	37	4,22
Index konkurenceschopnosti CR 2013	31	4,78
Index konkurenceschopnosti CR 2011	31	4,77
Regulační rámec ČR	31	5,34
Politická pravidla a regulace	75	4,35
Bezpečnost a ochrana	46	5,71
Zdraví a hygiena	4	6,73
Lidské zdroje a pracovní trh	44	4,75
ICT připravenost	34	5,19
Obchodní prostředí cestovního ruchu	14	4,53
Míra důležitosti cestovního ruchu	66	4,61
Cenová konkurenceschopnost CR	17	4,47
Mezinárodní otevřenost	87	4,15
Udržitelný rozvoj	13	4,90
Infrastruktura	35	4,57
Hustota letecké dopravy	51	3,13
Hustota pozemní a říční dopravy	18	5,15
Hustota služeb cestovního ruchu	30	5,44
Přírodní a kulturní zdroje	63	2,45
Přírodní zdroje	89	2,59
Kulturní zdroje a obchodní cestování	42	2,30

Zdroj: Travel and Tourism Competitiveness Report, 2015, vlastní zpracování

V tabulce č.4 jsou zobrazeny příjmy, výdaje a salda v letech 2012-2014. Příjmy České republiky z příjezdového cestovního ruchu dosáhly za rok 2014 hodnoty 141,8 miliardy korun, což bylo o čtyři miliardy více než v předchozím roce. Meziročně tak příjmy vzrostly o 2,9 %. Ten samý rok však vzrostly i výdaje na cestovní ruch dokonce o 17,6 %.

Tabulka č. 4: Příjmy cestovního ruchu a výdaje na cestovní ruch za období 2012-2014

	Příjmy z CR(v mld. Kč)	Výdaje na CR(v mld. Kč)	Saldo (v mld. Kč)
Rok 2012	146,0	87,6	58,4
Rok 2013	137,8	90,8	47,1
Rok 2014	141,8	106,7	35,1

Zdroj: Vlastní zpracování podle České národní banky

Jak je patrné v tabulce č.5, počet zahraničních návštěvníků v České republice se v roce 2015 oproti roku předešlému zvýšil o necelých 8%. Stejně tak počet jednodenních návštěvníků, ale i počet tranzitujících turistů.

Tabulka č.5: Odhad počtu turistů v České republice

	1-3. čtvrtletí 2015	1-3. čtvrtletí 2014	2015/2014 (%)
Zahraníční turista	8 281 000	7 678 000	+ 7,9
Jednodenní návštěvník	10 941 000	10 091 000	+ 8,4
Tranzitující	1 878 000	1 816 000	+ 3,4
Celkem	21 100 000	19 585 000	+ 7,7

Zdroj: Vlastní zpracování podle StemMark

Více než tři čtvrtiny počtu návštěvníků tvoří osoby v 3. kvartále roku 2015, směřující do ČR převážně za nákupy, jak plyne z pravidelného šetření o příjezdovém cestovním ruchu zajišťovaném společností StemMark. Další zhruba šestina (17 %) z jednodenních návštěv ČR připadalo na trávení volného času, jak uvedli respondenti agentury Stem Mark. Ve stejném rozsahu se podílejí obchodní cesty a návštěvy příbuzných či známých. Důvod návštěvy se dle tabulky č.3 v posledních dvou letech nezměnil.

Tabulka č.6: Důvod návštěvy České republiky

Důvod návštěvy ČR	Nákupy (%)	Dovolená(%)	Obchodní cesta(%)	Návštěva příbuzných(%)	Ostatní(%)
3Q 2011	36	36	8	7	13
3Q 2014	76	16	4	3	1
3Q 2015	76	17	3	3	1

Zdroj: Vlastní zpracování podle StemMark

4.2 Analýza cestovního ruchu v Jihočeském kraji

4.2.1 Jihočeský kraj

Jihočeský kraj je lemován Šumavou, výběžky Brd, Středočeskou žulovou vrchovinou, Českomoravskou vrchovinou a Novohradskými horami. Koncem roku 2015 žilo v kraji 637 472 obyvatel, je tedy krajem s nejnižší hustotou zalidnění. Nejvíce lidí žije v okrese České Budějovice, téměř 30% obyvatel kraje. V Táboře, Písku, Strakonících a Jindřichově Hradci žije 32% Jihočecků. Nejméně lidnatým okresem jsou

Mapa č.1: Jihočeský kraj

Prácheň. Jihočeský kraj je z dlouhodobého hlediska hlavně oblastí

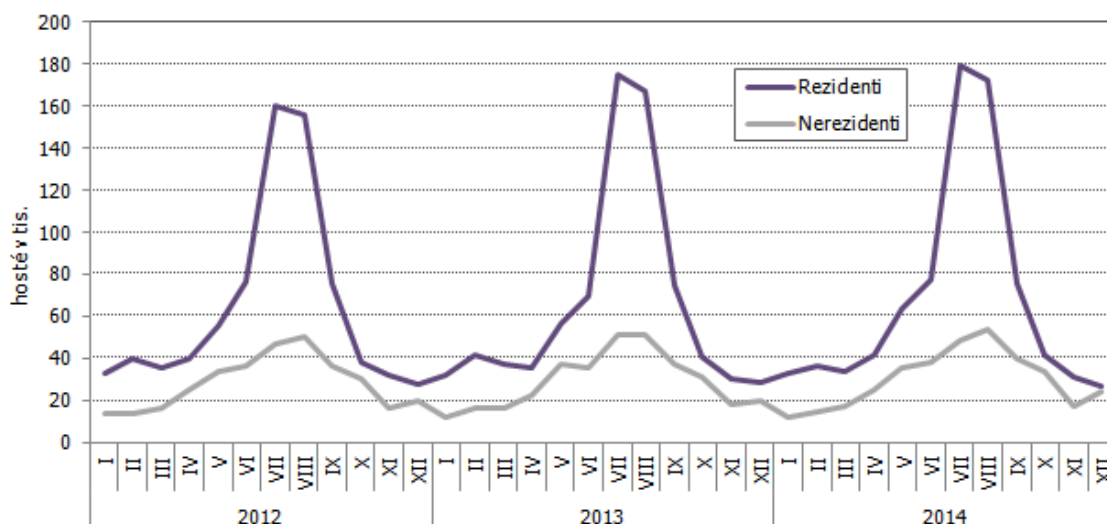
Zdroj: ČSÚ (2015)

zemědělskou s rozvinutým rybníkářstvím a lesnictvím. V průběhu 20. století byl rozvinut průmysl, především průmysl zpracovatelský. Celorepublikově známými jsou ze strojírenského průmyslu Motor České Budějovice, ZVVZ Milevsko či ČZ Strakonice. Jitona Soběslav a Jihočeské dřevařské závody v oblasti dřevozpracujícího průmyslu, Jitex Písek, Otavan Třeboň, Jitka Jindřichův Hradec v oblasti textilního průmyslu. Potravinářský průmysl je znám Jihočeskými mlékárnami, především MADETOU, největším zpracovatelem mléka v republice. S rozlohou 10 057 km² představuje po Středočeském kraji druhý největší kraj v České republice. Na celkové rozloze se podílí 12,8 %. Převážná část se nachází v nadmořské výšce 400-600 m. Třetinu kraje tvoří lesy, zejména na Šumavě a Novohradské hory. (ČSÚ, 2016)

Podle dat Českého statistického úřadu (2016) se v roce 2015 v Jihočeském kraji ubytovalo v některém z hromadných ubytovacích zařízení (dále jen „HUZ“) celkem 1 346 033 lidí. Stejně jako v celé České republice, i v kraji došlo k meziročnímu nárůstu počtu hostů. Ubytování zde strávili celkem 3,66 milionu nocí, i zde se jedná o zvýšení počtu, což již pro celou Českou republiku neplatí.

Počty hostů v HUZ během roku mají v Jihočeském kraji sezónní charakter. Na rozdíl od republikových hodnot, kdy především v jarních a podzimních měsících jsou počty nerezidentů vyšší než počty rezidentů, v Jihočeském kraji se toto nestává; ve všech měsících roku převládá počet hostů z ČR. Na grafu č.1 jsou zobrazeny období letních prázdnin, ve kterém mají obě křivky svá maxima. V případě křivky pro návštěvníky z ČR je patrný ještě jeden nižší vrchol, který už tři roky po sobě přichází v měsíci únoru. Tento vrchol může být způsoben například lyžařskými rekreacemi v oblasti Šumavy. Naopak křivka počtu hostů z ciziny má druhý mírný růst v prosinci. (ČSÚ, 2015)

Graf č. 1: Počet návštěvníků Jihočeského kraje ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních

Zdroj: ČSÚ, 2015

4.2.2 Destinace Českobudějovicko

Celková rozloha destinace je 1 639 km², zahrnuje 109 obcí a 9 měst. Celkem zde žije 189 861 lidí.

Českobudějovicko je význačné velkým **Mapa č.2: Českobudějovicko**

množství vodních ploch. Nachází se zde okolo 300 rybníků. Celou oblast protíná řeka Vltava s přítoky Malše a Lužnice. Větší část oblasti tvoří zemědělská půda, třetinu tvoří lesní půda.

Nachází se zde mnoho zámků a kostelů v románském, gotickém a barokním stylu. Řada vesnic je architektonickým unikátem v České republice kvůli tzv. selskému baroku. Vesnice Holašovice je pro tuto architekturu zařazena na Seznam chráněných památek UNESCO. Centrum Českých Budějovic je památkovou rezervací. Vysokoškolské vzdělání lze získat na

Zdroj: ČSÚ (2015)

Jihočeské Univerzitě a na Vysoké škole technické a ekonomické v Českých Budějovicích. Studuje zde cca 14 000 studentů, což v celku dělá z Českých Budějovic právem město studentské. Během roku je velmi využíván Výstaviště, kde se konají známé výstavy jako "Země živitelka" či "HOBBY". V průběhu roku je navštíví až 250 000 návštěvníků.

4.2.3 Destinace Českokrumlovsko

Celková rozloha oblasti je 1 615 km² a zahrnuje 46 obcí a 6 měst. Žije zde 61 110 obyvatel.

Destinace je typickou příhraniční oblastí. Téměř celé území je součástí Šumavy a části Novohradských hor. Nejvýznamnějším tokem je zde řeka Vltava. Na jejím horním toku se nachází největší vodní nádrž Lipno s rozlohou necelých 49 km². Další významnou řekou je Malše.

Českokrumlovsko se řadí mezi lokality s **Mapa č.3: Českokrumlovsko**

vysokým hodnocením kvality životního prostředí. Část území byla vyhlášena Národním parkem Šumava. Nachází se zde i chráněná krajinná oblast Blanský les, Přírodní park Novohradské hory a více než 40 přírodních rezervací a památek. Novohradských horách se nalézá Žofínský prales, nejstarší chráněné území v České republice, v kterém se nalézají 300-400 let staré smrky a jedle vysoké více než 40 m.

Zdroj: ČSÚ (2015)

Největším skvostem je unikátní architektonický celek - město Český Krumlov, které je zapsané do seznamu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO. Z hlediska cestovního ruchu je po Pražském hradě nejnavštěvovanějším městem u nás. Mezi významné památky regionu dále patří klášter ve Zlaté Koruně, klášter ve Vyšším Brodě, hrad Rožmberk nad Vltavou či zřícenina Dívčí kámen. V Kleti se nachází nejvýše položená astronomická observatoř v Čechách. Nejvíce obyvatel zde pracuje v oblasti ubytování, pohostinství a stravování.

4.2.4 Destinace Jindřichohradecko

Celková rozloha oblasti je 1 944 km² a zahrnuje 106 obcí a 13 měst. Žije zde 91 778 obyvatel.

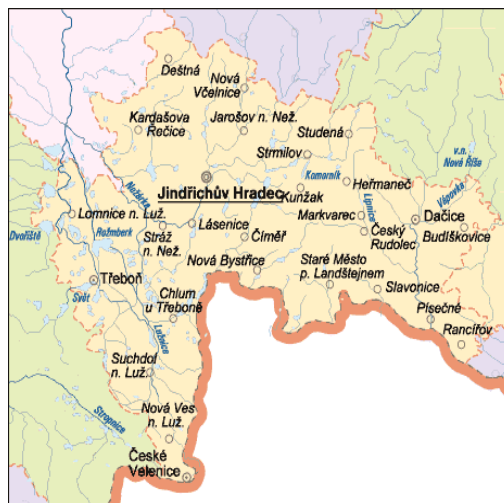
Je největším okresním územím v České republice. Většinu krajiny pokrývají žuly a granodiority Českomoravské vrchoviny. Nachází se zde Jihlavské vrchy, Novobystřická a Jindřichohradecká pahorkatina. Odlišný přírodní charakter má Třeboňská pánev, kde nadmořská výška dosahuje pouze 400-500 m. Ploché spád řek Lužnice a Nežárky zapříčinil rozsáhlé rašeliniště a rybníkářské lokality.

Podnebí oblasti významně ovlivňuje velké množství vodních ploch. Nachází se zde více jak 2 500 rybníků s chovem ryb, které tu mají dlouholetou tradici. Největším rybníkem zde je Rožmberk, který je současně největší v republice.

Železniční síť zde byla vybudována už na konci 19. století. Prochází zde důležitá trať z Českých Budějovic do Jihlavy a trať Praha - Vídeň. Technickou památkou je zde úzkokolejná trať z Nové Bystřice do Jindřichova Hradce a odtud do Obrataně.

Třeboňsko je vyhledáváno k turistice a cykloturistice díky krásné krajině. I proto je na Seznamu UNESCO jako chráněná krajinná oblast. Třeboň je vyhledávána díky lázeňským procedurám.

Mapa č.4: Jindřichohradecko

Zdroj: ČSÚ (2015)

4.2.5 Destinace Písecko

Celková rozloha destinace je 1 127 km² a zahrnuje 75 obcí a 5 měst. Žije zde 70 634 obyvatel.

Celá oblast je tvořena mírně zvlněným terémem zakončeným Píseckými horami. Více než polovinu Písecka tvoří zemědělská půda, a více než třetinu lesní půda. Hlavními toky jsou Vltava a Otava, které tvoří soutok pod hradem Zvíkov. Na Vltavě leží vodní nádrž Orlík která je součástí Vltavské kaskády. Je využívána ke koupání, rekreaci, provozování vodních sportů a rybolovu. Součástí krajiny je i více než 300 rybníků, z nichž nejznámější je rybník Tálínský.

Mapa č.5: Písecko

Zdroj: ČSÚ (2015)

Mezi nejatraktivnější památky patří Kamenný most v Písku z 13. století, zámek Orlík, hrad Zvíkov a gotické tvrze v Kestřanech. Písecko nabízí velkou škálu muzeí a památníků s

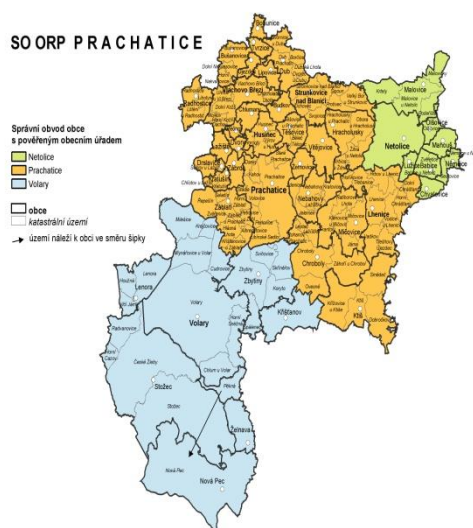
tématikou pravěku, slovanské doby, nerostného bohatství, kulturní tradice, expozice živých ryb, venkovem v 19. století či známými rodáky malíře Mikoláše Alše a loutkáře Matěje Kopeckého. Nachází se zde i významné církevní stavby jako Děkanský kostel Narození Panny Marie v Písku, kostel Sv. Petra a Pavla v Albrechticích nad Vltavou, židovské hřbitovy v Mirovicích a Miroticích.

V roce 2010 byl místní zemský hřebčinec Písek prohlášen Národní kulturní památkou, kde mohou každoročně návštěvníci shlédnout Mistrovství ČR v jízdě v dámském sedle a Chovatelský den Zemského hřebčince. Mezi další často navštěvované místo patří město Protivín, kde se nalézá starý schwarzenberský pivovar.

4.2.6 Destinace Prachaticko

Celková rozloha oblasti je 1 375 km² a **Mapa č.6: Prachaticko** zahrnuje 65 obcí a 6 měst. Žije zde 50 800 obyvatel.

Převážnou část destinace tvoří podhorská vrchovina, která přechází v horské pásmo Šumavy. Většina oblasti leží v nadmořské výšce 600-800 m. Nejvýznamnější řekou je opět Vltava, která pramení u Černé hory. Oblast Netolicka je velmi početná na rybníky. Více než polovinu okresu pokrývají jehličnaté a smíšené lesy.

Zdroj: ČSÚ (2015)

Infrastruktura v oblasti je poměrně hustá. Významným dopravním spojením je silnice I. třídy od hraničního přechodu Strážný. Železniční síť zabezpečuje přímé spojení do 17 obcí, včetně 4 měst.

Významnými památkami jsou renesanční zámek Kratochvíle, hradiště Na Jáně v Netolicích, rozhledna Javorník u Stachů, kostel Mařský Vrch u Vimperka či rodný dům Mistra Jana Husa v Husinci. Historické jádro města Prachatic patří k jednomu z

nejzachovalejších městských komplexů. Jeho historické jádro láká svou renesanční podobou a bylo vyhlášeno Městskou památkovou rezervací. Destinace je dle informačního centra v Prachaticích vyhledávána pro pěší turistiku, cykloturistiku a v zimě pro sportovní vyžití. Známy lokalitami jsou Zadov, Kubova Huť, Kvilda či Libínské sedlo.

4.2.7 Destinace Strakonicko

Celková rozloha oblasti je 1 032 km² a **Mapa č.7: Strakonicko** zahrnuje 112 obcí a 6 měst. Žije zde 70 653 obyvatel.

Celkovou plochu destinace tvoří ze 64% zemědělská půda, 23 % pokrývají lesy a 4% tvoří vodní plochy. Větší část oblasti se nachází na Středočeské žulové vrchovině, část v podhůří Šumavy a část patří k Brdům. Lokalita je bohatá na vápence, šterky, písky a cihlářské jíly. Proto je vyhledávána pro cenný stavební materiál.

Krajina v okolí Vodňan je vyhledávána především díky rybníkům a lesům. Jsou zde pořádané četné výlovy rybníků díky zvykům udržované díky jediné střední rybářské školy v republice. Na Volyňsku se nachází barokní zámek Čestice, renesanční tvrz Dobruška a Malenice s vodním hamrem.

ADMINISTRATIVNÍ ROZDĚLENÍ OKRESU STRAKONICE - STAV K 1.1.2008

Zdroj: ČSÚ (2015)

4.2.8 Destinace Táborsko

Celková rozloha oblasti je 1 326 km² a zahrnuje 110 obcí a 9 měst. V této destinaci žije 102 464 obyvatel. Táborsko celkově patří k oblastem, které nejsou příliš zatížené průmyslem.

Nachází se zde divadla, kina, galerie. V letních měsících jsou pořádány akce zaměřené na historii. Nejznámější je třídní festival -Táborská setkání, při kterém se celý Tábor vrací do 15. století. Velkou atraktivitou je slavnostní průvod husitů v čele s Janem Žižkou, patronem města, v dobových kostýmech a s koňskými spřeženími. Velmi navštěvované kulturní památky v této lokalitě jsou: zámek Červená Lhota a Bechyně, hrad Kotnov v

Táboře, zřícenina Kozí Hrádek, kde kázal Mistr Jan Hus, Starý zámek u Borotína, Šelmberk, Choustník a Příběnice. Jedinečnou památkou je empírový řetězový Stádlecký most. V Táboře a jeho okolí se rozrostla a zlepšila široká síť cyklostezek. Každoročně se zde jezdí Světový pohár v cyklokrosu. Dále jsou zde pořádány Mistrovství ČR v atletice, Mistrovství ČR v balonovém létání a Mistrovství ČR v triatlonu a plavání.

Nachází se zde řada rybníků, sloužících k rekreaci. Přimo v Táboře se nachází přehradní nádrž Jordán, která byla vybudována roku 1492 a je tak nejstarší v Čechách. Na březích řek je nachází autokempy a vodácká tábořiště. Řeka Lužnice. Krajina je vyhledávána i pro turistiku, cykloturistiku či jízdu na koni. V roce 2013 byla zprovozněna část dálnice D3 z Mezna do Veselí nad Lužnicí.

Mapa č.7: Táborsko

Zdroj: ČSÚ (2015)

4.3 Analýza ukazatelů konkurenceschopnosti

4.3.1 Index konkurenceschopnosti destinací v jižních Čechách

Jako nejkonkurenceschopnější destinace je vyhodnoceno Českobudějovicko s indexem 4,6. O druhé až třetí místo se dělí Českokrumlovsko společně s Jindřichohradeckem. Jako nejméně konkurenceschopná destinace je hodnoceno Táborsko.

Tabulka č. 7: Výsledné indexy konkurenceschopnosti destinací cestovního ruchu

Destinace	Výsledný index
Českobudějovicko	4,6
Českokrumlovsko	4,1
Jindřichohradecko	4,1
Písecko	3,2
Prachaticko	3,6
Strakonicko	3,0
Táborsko	2,9

Zdroj: Vlastní výpočty a zpracování z tabulek v Příloze č.3

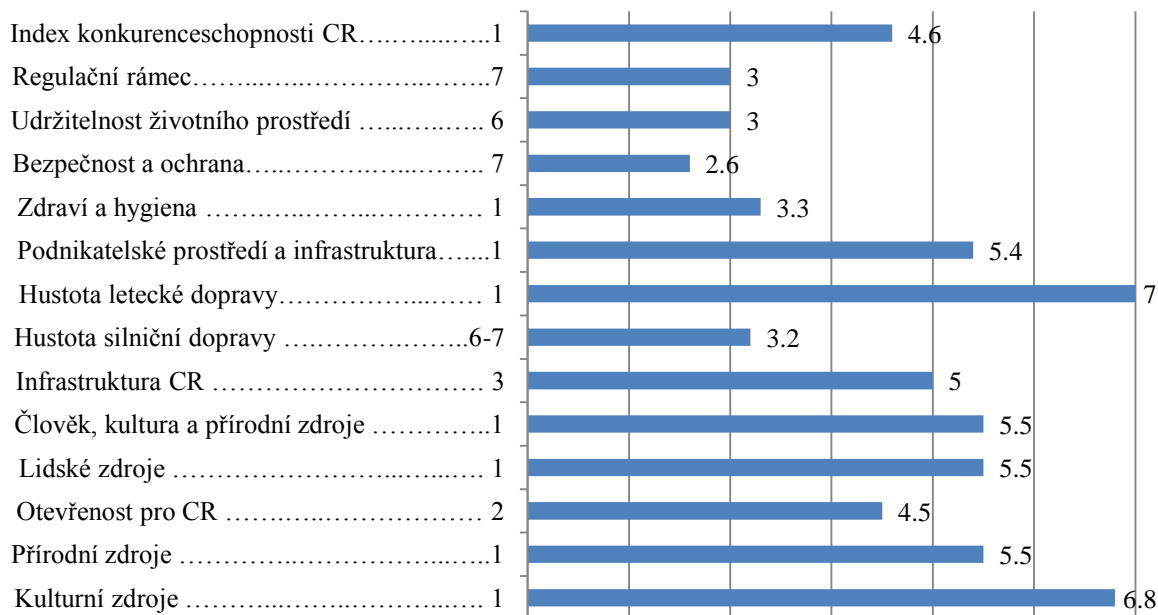
4.3.2 Výsledný index destinace Českobudějovicko

Výsledný index konkurenceschopnosti cestovního ruchu v destinaci Českobudějovicko je uveden ve schématu č. 6. V celkovém hodnocení vybraných jihočeských destinací se Českobudějovicko nachází na prvním místě s hodnotou indexu 4,6.

Díky nízké hodnotě subindexu Regulační rámec cestovního ruchu (3,0) se destinace Českobudějovicko umístila na posledním místě ze všech sedmi hodnocených destinací. V pilíři Udržitelnost životního prostředí bylo umístěno Českobudějovicko s hodnotou 3,0 na předposledním místě. Mohou zato vysoké měrné emise, dohromady 5,84 t/km². V pilíři Bezpečnost a ochrana s počtem 29,4 trestných činů na 1000 obyvatel získalo skóre 3,3 a s 1 283 dopravními nehodami na 1000 obyvatel 1,9. Výsledným indexem je tedy 2,6, takže je nejméně bezpečnou destinací v Jihočeském kraji. Oproti tomu výborný výsledek má Českobudějovicko v hodnocení Zdraví a hygieny, kde obsadilo první místo s hodnocením

3,3. Toto hodnocení získalo především díky vysokému počtu lékařů a zdravotnických zařízení.

Schéma č.6: Výsledné indexy destinace Českobudějovicko

Zdroj: Vlastní výpočty a zpracování v Příloze č.3

V subindexu Podnikatelské prostředí a infrastruktura se destinace umístila na prvním místě s vysokým skóre 5,4. Hodnocení značně ovlivnila přítomnost letiště i pohybů na něm. V tomto ohledu je destinace nejvíce konkurenceschopná a má velký potenciál i do budoucna. V průběhu několika let bude letišti udělena certifikace s využitelností k vnitrostátní i mezinárodní dopravě. Výsledný index získala tedy 7,0, tedy nejvyšší možný. Zato v hustotě pozemní dopravy skončila destinace na 6-7 místě, společně s Tábořskem. Tento výsledek je ovlivněn malým počtem silnic I. tříd, za které bylo uděleno hodnocení 3,0. Následovalo hodnocení i silnic II. tříd, kde bylo hodnocení již dobré, 4,2. Ovšem v délce železnic 9,9 na 10 000 obyvatel získalo Českobudějovicko skóre 2,3.

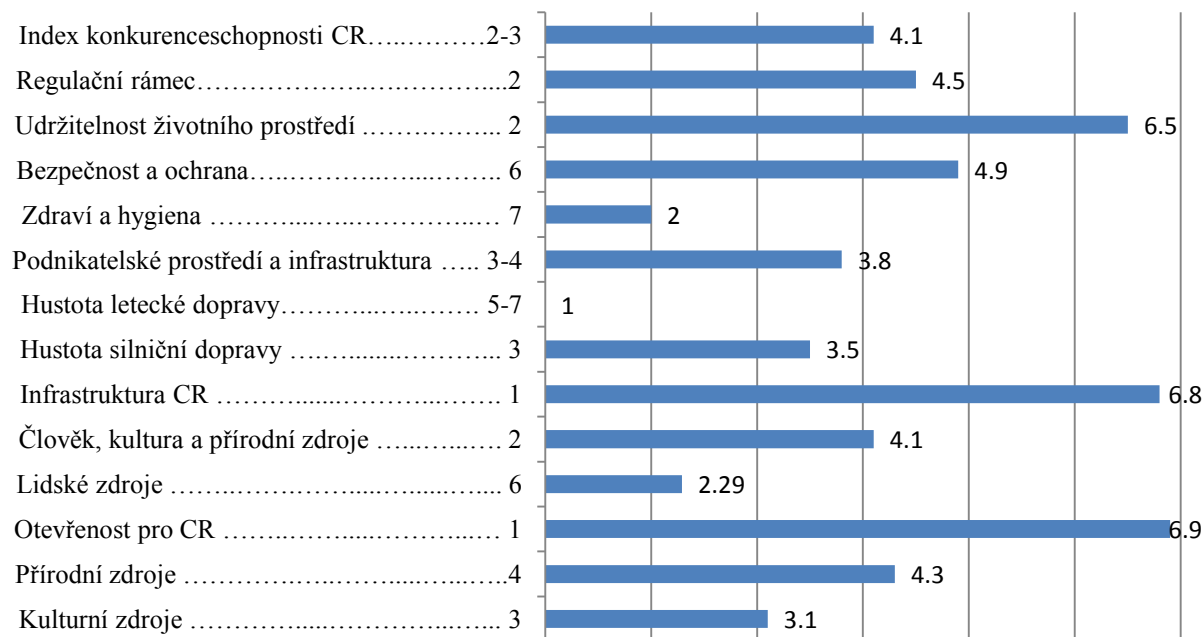
V posledním subindexu Člověk, kultura a přírodní zdroje se opět umístilo na prvním místě. Kromě hodnocení Otevřenosti pro cestovní ruch, kde za výdaj 4 312 000,-Kč investovaný do cestovního ruchu, získalo Českobudějovicko hodnotu indexu 4,5, s nímž se umístilo na druhé pozici. V dalších kritériích se destinace umístila vždy na prvním místě. V oblasti Lidské zdroje byl posouzen nejvyšší zápis do primárního vzdělávání. V destinaci

Českokrumlovsko se přihlásilo 15 338 žáků. Nejvíce se studentů zapsalo i do sekundárního vzdělávání v rámci celého kraje, a to počtem 10 777. 75,8 let byla nejvyšší očekávaná délka života mužů při narození. Tyto tři hodnoty aritmetickým průměr získaly celkové skóre získalo 5,5. Nejlepší hodnocení v Přírodních zdrojích dosáhla destinace díky Národnímu parku Šumava, CHKO Blanský les a oblastem chráněných území Evropského významu NATURA 2000. S počtem přírodních rezervací 12, získala destinace index 3,2. Kulturní zdroje jsou hodnoceny velmi vysoce, hodnotou 6,8. Za Holašovice, zapsané do světového kulturního dědictví UNESCO, dosáhla v hodnocení plného počtu 7,0. Dále byl vysoce hodnocen i index divadel a kulturních středisek. Těch se v oblasti nachází 22, ohodnoceno byly hodnotou 6,4. Do Kulturních zdrojů byl ještě zařazen index sportovních stadionů. Nejvyšší možné skóre 7,0 bylo získáno počtem 13.

4.3.3 Výsledný index destinace Českokrumlovsko

Výsledný indexů konkurenceschopnosti cestovního ruchu v destinaci Českokrumlovsko je uveden ve schématu č. 6. V celkovém hodnocení vybraných jihočeských destinací se Českokrumlovsko nachází na druhém až třetím místě s hodnotou indexu 4,1. Stejně výsledné skóre získala i destinace Jindřichohradecko.

Schéma č.7: Výsledné indexy destinace Českokrumlovsko

Zdroj: Vlastní výpočty a zpracování v Příloze č.3

V rámci subindexu Regulační rámec, Českokrumlovsko získalo druhý nejvyšší index v hodnocení Udržitelnosti životního prostředí. Díky emisím pouze 2,73 t/km² se umístilo na druhém místě. V rámci Bezpečnosti a zdraví se umístilo až na šesté pozici se získáním hodnoty 4,9. Příčinou je hodnocení 3,7 za počet 26,4 zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel. Naopak v oblasti nehodovosti indexem 6,1, se umístil na 4. místě. V oblasti Zdraví získala destinace až poslední, sedmou pozici s indexem 2. Důvodem je nízký počet zdravotnických zařízení a 3,3 lékařů na 1 000 obyvatel.

Destinace Českokrumlovsko se v subindexu Podnikatelské prostředí a infrastruktura dělí o 3-4 místo s destinací Prachaticko. Příčinnou je neexistence letiště a malý počet silnic I. a II. tříd. V rámci pozemní infrastruktury byla vysoce hodnocena délka 22,9 km železnic na 10 000 obyvatel. Ta dostala hodnocení 5,4, tedy druhé nejlepší v této kategorii. Naopak výborně byla hodnocena oblast Infrastruktury cestovního ruchu. Zde byla destinace ohodnocena skóre 6,8. Důvodem je počet 300 hromadných ubytovacích zařízení a počet 13 260 lůžek. Tyto hodnoty jsou v jižních Čechách nejvyšší.

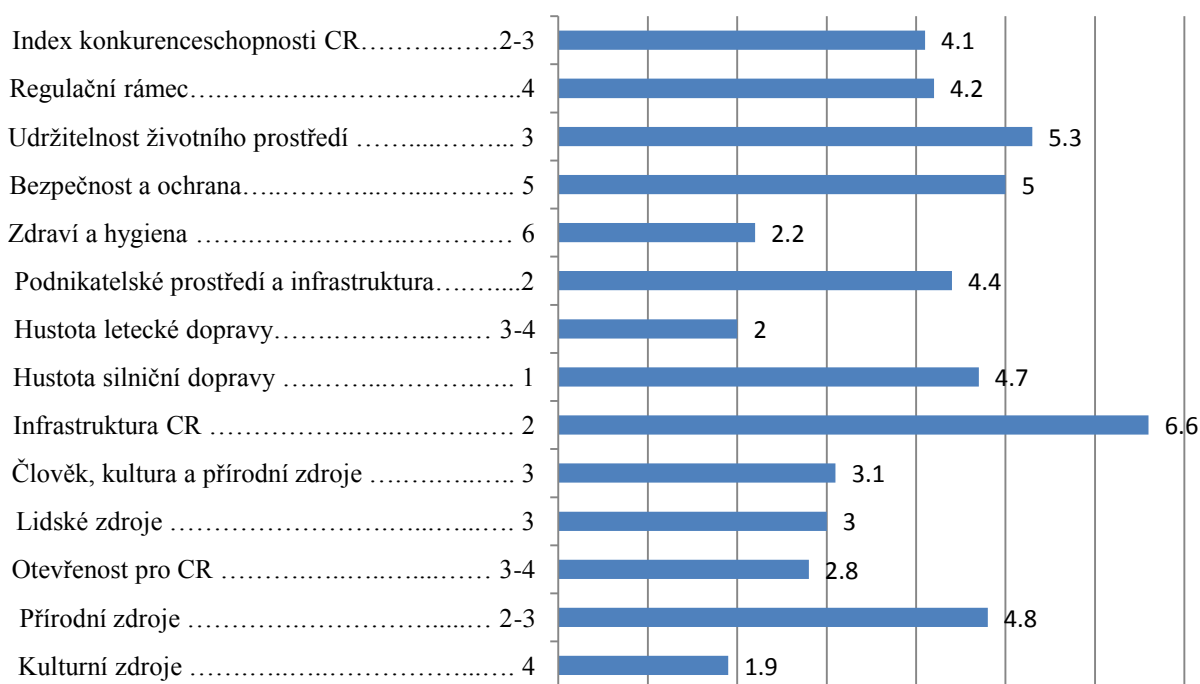
Poslední subindex Člověk, kultura a přírodní zdroje je ohodnocen indexem 4,1. To vynáší Českokrumlovsko na pomyslné druhé místo. Nejlepší hodnocení získalo v Otevřenosti pro cestovní ruch. V roce 2015 vydalo město Český Krumlov 6 668 000,-Kč na podporu cestovního ruchu. Dle statistik je Český Krumlov po Praze nejnavštěvovanější město České republiky. Proto jsou do sledování výkonnosti destinace, propagace, podpory, prezentace na výstavách a veletrzích investované finanční prostředky vysoce nad průměrem ostatních okresních měst v kraji. Kategorie získala první místo a hodnocení 6,9. Díky zařazení města Český Krumlov na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO získala i přes nízké hodnoty indexů divadel a kulturních středisek a sportovních stadionů, hodnotu 3,1. Destinace se dále dařilo v kategorii Přírodních zdrojů, kde se s hodnocení 4,3 umístila na 4. místě. Na výsledný index měl vliv velký počet přírodních rezervací. Nejhůře hodnocenou kategorií jsou lidské zdroje. Českokrumlovsko velmi zaostává v zápisu žáků do primárního a sekundárního vzdělávání. Do primárního systému se zapsalo v r. 2014 pouze 5 507 žáků, čímž výsledný index byl 2,0. Do sekundárního školství se zapsalo v témže roce 1 618 studentů. To je druhý nejhorší výsledek. a získal index 1,1. Do kategorie Lidských zdrojů byl započten i nízký index 3,77

očekávané délky života mužů při narození. Celkový výsledek této kategorie je 2,29, což dostává destinaci na šestou pozici.

4.3.4 Výsledný index destinace Jindřichohradecko

Výsledný indexů konkurenceschopnosti cestovního ruchu v destinaci Jindřichohradecko je uveden ve schématu č. 8. V celkovém hodnocení vybraných jihočeských destinací se Jindřichohradecko nachází na druhém až třetím místě společně s Českokrumlovskem. Výsledná hodnota indexu je 4,1.

Schéma č. 8: Výsledný index konkurenceschopnosti destinace Jindřichohradecko

Zdroj: Vlastní výpočty a zpracování v Příloze č.3

V rámci subindexu Regulační rámec, si Jindřichohradecko nevedlo moc dobře. S hodnotou 4,2 skončilo na 4 místě. V rámci Udržitelnosti životního prostředí se umístilo s 3,32 t/km² na 3. místě. Tato hodnota je lehce nadprůměrná v rámci jižních Čech. V kategorii Bezpečnost a ochrana skončilo s hodnocením 5,0 na pátém místě. Ačkoliv kriminalita na 1000 obyvatel byla pouze 18,9, což byl druhý nejlepší výsledek, druhý nejvyšší počet

dopravních nehod v kraji výsledné skóre snížil. Hodnocení Zdraví a hygieny dopadlo v subindexu Regulačního rámce vůbec nejhůře. Umístilo se až na šestém místě. Nízký počet lékařů a podprůměrný počet zdravotnických zařízení přineslo 2,2 bodu.

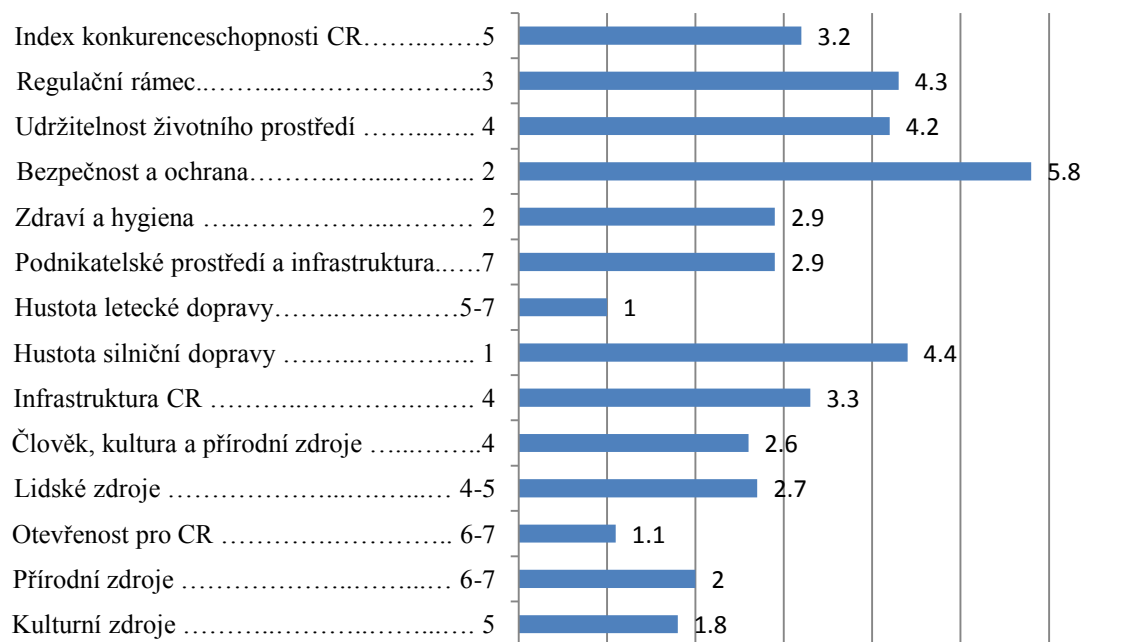
Subindex Podnikatelské prostředí a infrastruktura dopadl mnohem lépe. Výsledný index 4,4 vyneslo destinaci na druhé místo. Ve všech třech hodnocených kategoriích se umístilo Jindřichohradecko v předních pozicích. Nejlépe hodnocená je pozemní doprava. Příčinou je vysoký počet silnic I. i II. tříd. I v oblasti délky železnic se umístilo s 17,6 km na 10 000 obyvatel na 3.místě. Dobře hodnocenou se stala i kategorie Infrastruktura cestovního ruchu. V rámci hodnocení hromadného ubytovacího zařízení si Jindřichohradecko zasloužilo za 276 skóre 6,1. Současně se umístilo na druhém místě i v počtu lůžek. - Celkový výsledek je 6,6 a druhé místo. Celkové hodnocení v rámci subindexu snížil fakt, že Jindřichohradecko má letiště, které však není využíváno. Proto se v kategorii Letecká infrastruktura umístilo na 3-4 místě s hodnocením 2,0.

Posledním hodnoceným subindexem byl Člověk, kultura a přírodní zdroje. V rámci všech sedmi hodnocených destinací se umístil na třetím místě s hodnocením 3,1. Nejlepší ocenění získalo v oblasti Přírodních zdrojů. Na Jindřichohradecku se nachází vůbec nejvíce přírodních rezervací v kraji. Celkem jich je 24 a hodnoceni byli 6,4 body. Společné hodnocení s oblastmi Natura 2000, NP a CHKO snížilo celkové skóre na 4,8 a přineslo 2-3 místo. Destinace nemá památky zařazené do UNESCO, stejně jako disponuje málo divadly a sportovními stadiony. Tímto získala v kategorii Kulturní zdroje hodnocení 1,9 a přineslo jí to čtvrté místo.

4.3.5 Výsledný index destinace Písecko

Výsledný indexů konkurenceschopnosti cestovního ruchu v destinaci Písecko je uveden ve schématu č. 9. V celkovém hodnocení vybraných jihočeských destinací se Písecko nachází na pátém místě. Výsledná hodnota indexu je 3,2.

Schéma č.8: Výsledný index destinace Písecko

Zdroj: Vlastní výpočty a zpracování v Příloze č.3

Písecko získalo dobré umístění v subindexu Regulační rámec. S hodnocením 4,3 se umístilo na třetím místě. Nejlépe v destinaci dopadla Bezpečnost a ochrana. Důležitým faktorem byla nejnižší nehodovost v kraji a dosáhla nejvyššího možného ocenění, 7,0 bodů. Nehodovost na 1 000 obyvatel činí pouze 357. V oblasti zjištěných trestných činů už se destinaci tak dobře nevedlo. Se 21,6 trestnými činy získala hodnocení 4,5, tedy páté místo. Celkově s 5,8 body je v rámci kraje nejbezpečnější lokalitou hned za Strakonickem. Dobré hodnocení 4,3 získalo Písecko za 4,28 t/km² měrných emisí znečišťujících látek v rámci kategorie Udržitelnost životního prostředí. I v rámci Zdraví a hygieny se umístilo na 2. místě. Za 4 zdravotnická zařízení a 3,7 lékařů na 1000 obyvatel získalo hodnocení 2,9.

V subindexu Podnikatelské prostředí a infrastruktura destinace získala nízké skóre. Hodnocením 2,9 se propadla až na poslední místo. Příčinou jsou nízké hodnoty indexů v

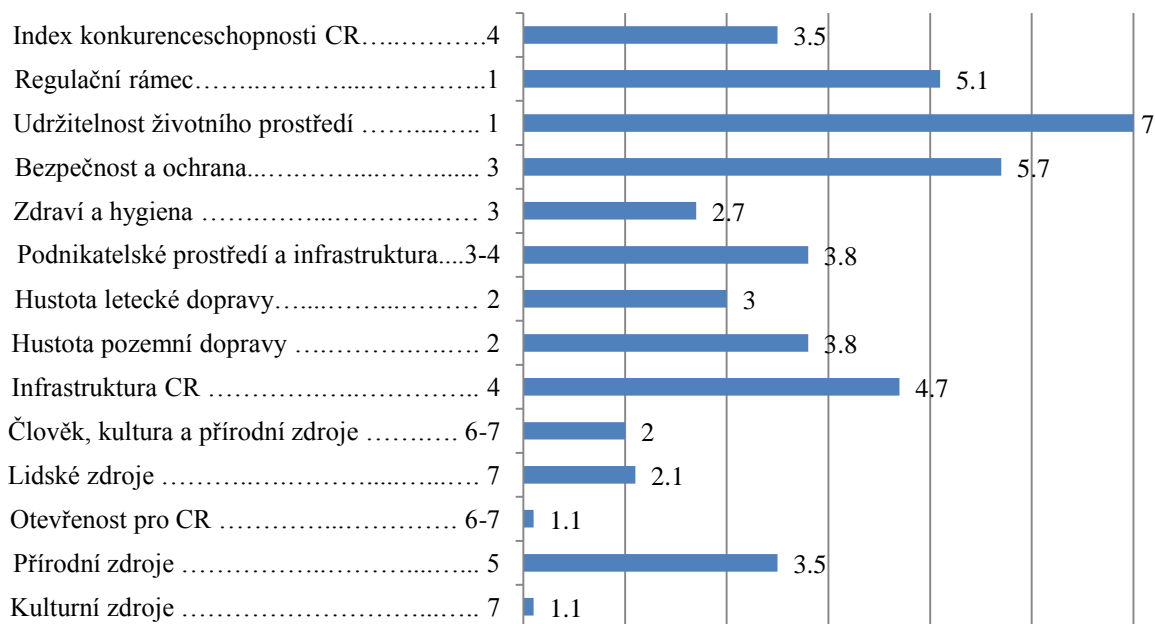
hustotě letecké dopravy a infrastruktury cestovního ruchu. Nejmenší ohodnocení má Písecko v rámci letecké infrastruktury, V destinaci se nenachází žádné letiště a do budoucna ani nebude. V rámci pozemní infrastruktury si vedla destinace v rámci kraje nejlépe. V hodnocení délky silnic I. tříd se s 120,1 km umístilo na prvním místě s hodnocením 4,3. Stejně dobře uspěla destinace i v hodnocení délky silnic II. tříd. V oblasti se jich nachází 350,1 km a zasloužila si tak hodnocení 5,1. V rámci železnic mělo Písecko také dobré hodnocení, s 15,6 km na 10 000 obyvatel byla hodnota indexu 3,7. Celkové hodnocení je 4,4 a zasloužené 1. místo. V oblasti Infrastruktury cestovního ruchu se již nachází pod průměrem kraje. Hromadných ubytovacích zařízení se zde nachází pouze 91. Počtem 6 360 lůžek celkové hodnocení zlepšila na 3,3 a tedy 4. místo.

Poslední, resp. předposlední místo si vysloužilo Písecko v hodnocení subindexu Člověk, kultura a přírodní zdroje. Ve všech hodnocených kritériích se ocitlo pod průměrem kraje a získávalo pozice na konci řebříčku. V kategorii lidských zdrojů se umístilo s 2 957 žáky zapsanými do primárního vzdělávání, s 2 957 studenty zapsaných do sekundárního vzdělávání a délkou dožití 75,2 na 4-5 místě s skóre 2,7. V oblasti kulturních zdrojů získalo nízké hodnocení 1,8. Nenachází se zde památky UNESCO a je zde nízký počet kulturních a sportovních středisek. V kategorii Otevřenosti cestovnímu ruchu získalo ohodnocení 1,1. Je tak na šesté pozici. Výdaje v hodnotě 1 100 000,-Kč na podporu cestovnímu ruchu byly v kraji druhé nejmenší.

4.3.6 Výsledný index destinace Prachaticko

Výsledný indexů konkurenceschopnosti cestovního ruchu v destinaci Prachaticko je uveden ve schématu č. 10. V celkovém hodnocení vybraných jihočeských destinací se Prachaticko nachází na čtvrtém místě. Výsledná hodnota indexu je 3,5.

Schéma č. 10: Výsledný index destinace Prachaticko

Zdroj: Vlastní výpočty a zpracování v Příloze č.3

Destinace Prachaticko získala v konečném součtu v Regulačním rámci nejvyšší skóre 5,1. Na výsledek měl vliv především nejvyšší dosažený index 7 v oblasti Udržitelnosti životního prostředí. Oblast získala nejvyšší skóre díky velmi malému znečištění krajiny. S 2,55 t/km² je hluboce pod průměrem kraje. Dobré hodnocení dosáhla destinace i v Bezpečnosti a ochraně. Na Prachaticku se stalo málo dopravních nehod, pouze 371 na 1000 obyvatel, tím dosáhlo hodnocení 6,7, tedy druhé nejvyšší. V oblasti kriminality získalo za 20,9 trestných činů na 1000 obyvatel hodnocení 4,7. Výslednou hodnotou je 5,7. V kategorii Zdraví a hygiena si destinace vedla rovněž dobře.

V subindexu Podnikatelské prostředí a infrastruktura se destinace umístila na 4 místě. V hodnocení letecké dopravy se umístila hned za Českobudějovickem se 3,0 body. Důvodem je existence letiště a i jeho využívání. Dle informací Aeroklubu Prachatic se v roce 2015

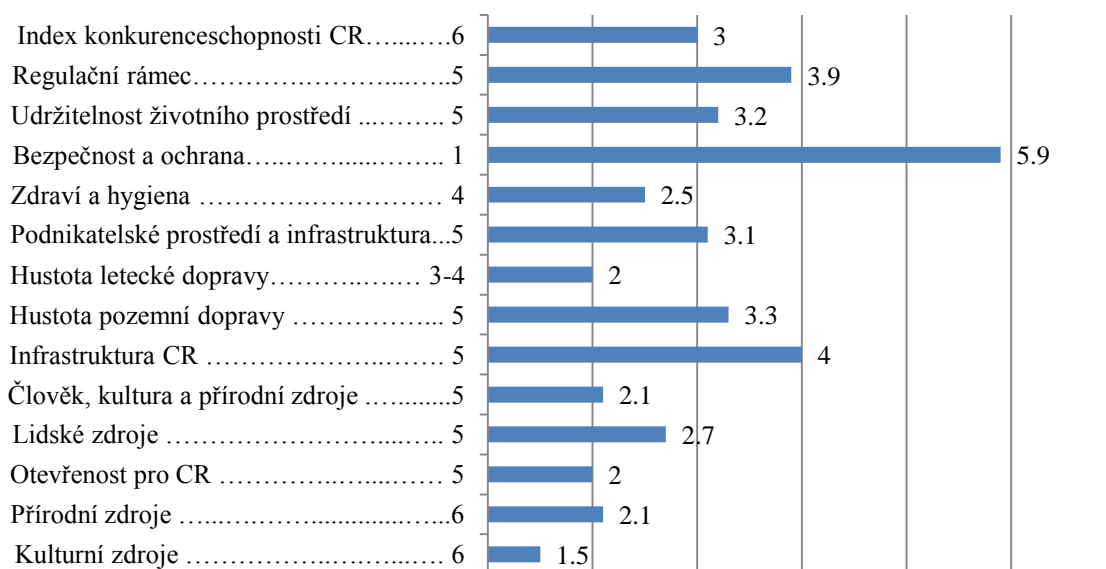
na letišti uskutečnilo 116 pohybů. Většinou bylo hlavním důvodem doplnění paliv a občerstvení. V pozemní infrastruktuře se Prachaticko rovněž umístilo na druhém místě s 3,8 body. Důvodem není hustá silniční síť, ale železniční. Má hustotu 24,2 km na 10 000 obyvatel. Tato hodnota je v celé hodnocené oblasti nejvyšší. V hodnocení silnic I třídy získalo Prachaticko 2,3 bodu a umístilo se na sedmém místě. Na posledním místě skončilo i v hodnocení délky silnic II. tříd. V ní získalo 158,6 km hodnocení 2,3 a opět poslední pozici v řebříčku. V Infrastruktuře cestovního ruchu byla destinace vyhodnocena 4,7 body a dostala se tak na čtvrtou pozici. Toto bodové hodnocení bylo posouzeno na základě 194 hromadných ubytovacích zařízení a 7 181 počtu lůžek.

V posledním subindexu Člověk, kultura a přírodní zdroje bylo umístění destinace až na 6-7 místě spolu s Píseckem. Toto hodnocení si vysloužila pro málo kulturních zdrojů, přírodních zdrojů, lidských zdrojů a i slabé otevřenosti pro cestovní ruch. Ve všech hodnocených kategoriích se umísťovala destinace až na spodních pozicích. V oblasti Lidských zdrojů měla hodnocení 2,12, tedy nejméně z celého kraje. Do primárního vzdělávání se zapsalo pouze 4 262 žáků, do sekundárního pouze 1 149 studentů a délka dožití byla nejnižší v kraji. V oblasti zcela chybí národní park, chráněná krajinná oblast i lokalita Natura 2000. Ačkoliv se zde nachází vysoký počet přírodních rezervací, celkem 22, výsledná hodnota Přírodních zdrojů je 3,5 a tedy páté místo. Kvůli nejnižším výdajům na cestovní ruch bylo Prachaticko na posledním místě v měření Otevřenosti pro cestovní ruch. V loňském roce se vydalo 1 050 000,-Kč. Poslední hodnocenou oblastí jsou Kulturní zdroje. Ani zde nedosáhla destinace dobrého výsledku. S hodnocením 1,1 se umístila na posledním místě. Důvodem je malý počet divadel a sportovních stadionů. V lokalitě chybí i hodnocená památka UNESCO.

4.3.7 Výsledný index destinace Strakonicko

Výsledný indexů konkurenceschopnosti cestovního ruchu v destinaci Strakonicko je uveden ve schématu č. 11. V celkovém hodnocení vybraných jihočeských destinací se Strakonicko nachází na šestém místě. Výsledná hodnota indexu je 3,0.

Schéma č.11: Výsledný index konkurenceschopnosti destinace Strakonicko

Zdroj: Vlastní výpočty a zpracování v Příloze č.3

V subindexu Regulační rámec se destinace Strakonicko umístila na pátém místě. Dobré hodnocení měla v Bezpečnosti a ochraně. V této kategorii se dokonce umístila na prvním místě ze všech hodnocených oblastí jižních Čech. V oblasti je po Tábořsku nejméně zjištěných trestných činů na 1 000 obyvatel a to 19,3. Index získala 5,1. V hodnocení nehodovosti se taktéž umístila v přední části řebříčku. Díky indexu 6,7 měla umístění 2-3. V oblasti Zdraví a hygieny si Strakonicko vedlo průměrně. Průměr lékařů na 1 000 obyvatel je v jižních Čechách 3,9 a destinace získala 3,5. Stejně tak byl hodnocen počet zdravotnických zařízení. V destinaci se nachází 3 zdravotnická zařízení. S průměrem kraje 3 zařízení se umístila na 3-4 místě společně s Píseckem. Hodnocení v kategorii Udržitelnost životního prostředí se s indexem 3,2 umístila na pátém místě.

Podnikatelské prostředí a infrastruktura dosáhlo ohodnocení 3,1. Je tedy na páté pozici. Nejlépe hodnocenou oblastí byla hustota letecké dopravy, díky umístění letiště v lokalitě. V destinaci se nachází 96,8 km silnic I. tříd. Tím byla ohodnocena 3,5 body. 167,2 km silnic II. tříd se oblast dostala silně pod průměr kraje a vysloužila si tak šestou pozici. V hodnocení délky železnic na 10 000 obyvatel se umístila na třetím místě s indexem 4,1. Celkové skóre pozemní dopravy je třetí nejnižší v kraji, tedy pátá pozice. S počtem 64 hromadných ubytovacích zařízení a 3 619 lůžky se v infrastruktuře cestovního ruchu umístila na pátém místě a získala skóre 4,0.

Jak v hodnocení Regulačního rámce a Podnikatelského prostředí a infrastruktury, tak v subindexu Člověk, kultura a přírodní zdroje dosáhla destinace opět pátého místa. Do primárního vzdělávání se v oblasti zapsalo 5 864 žáků, do sekundárního vzdělávání 3 143. Společně s délkou dožití mužů 74,9 let si v kategorii Lidské zdroje vysloužila páté místo a index 2,7. Výdaje na cestovní ruch, které byly hodnoceny v Otevřenosti cestovního ruchu byla třetí nejméně investující destinací. V roce 2015 vložilo město Strakonice 1 828 000,- Kč do cestovního ruchu a tím získala destinace skóre 2,0. V destinaci se nenachází národní park, CHKO ani oblast dle Natura 2000 a společně s 12 přírodními rezervacemi skončila oblast na šestém místě s hodnotou indexu 2,1. Stejně umístění získala i v kategorii Kulturní zdroje. V oblasti se nachází pouze 5 divadel a kulturních středisek a 3 sportovní stadiony. Zde dosáhla indexu 1,5.

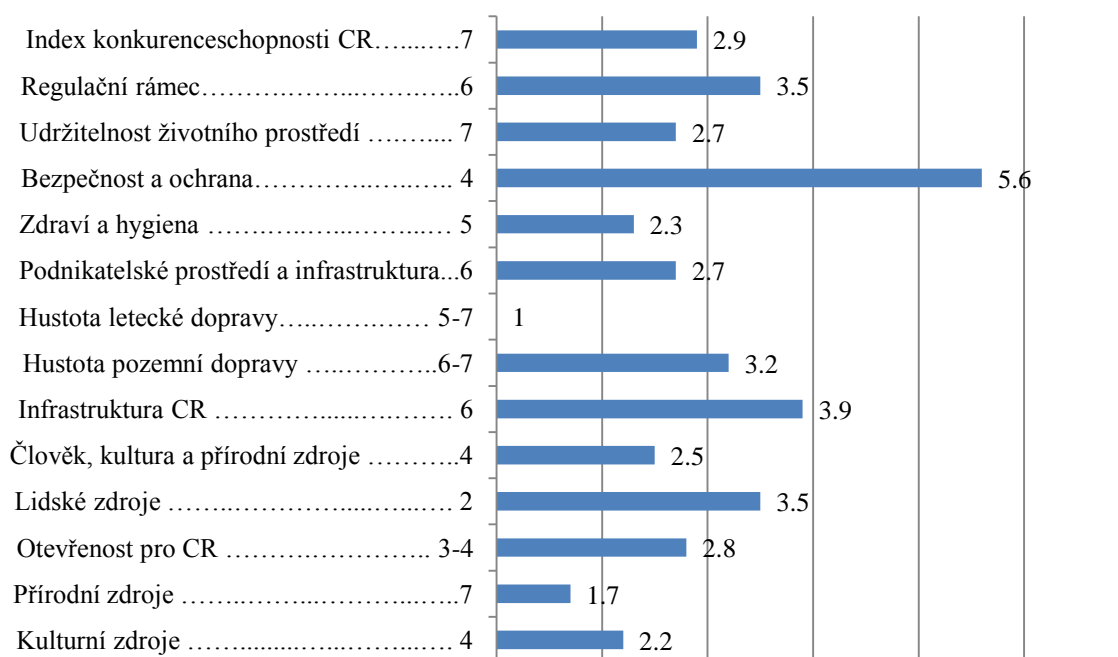
4.3.8 Výsledný index destinace Táborsko

Výsledný index konkurenceschopnosti cestovního ruchu v destinaci Táborsko je uveden ve schématu č. 12. V celkovém hodnocení vybraných jihočeských destinací se Táborsko umístilo na sedmém místě. Výsledná hodnota indexu je 2,9.

Celkové skóre Regulačního rámce je 3,5 a tím se umístilo Táborsko na šestém místě. V tomto subindexu byla nejlépe hodnocena kategorie Bezpečnost a obrana. V této kategorii si destinace vysloužila 5,6 bodu a je celkově na čtvrtém místě. Na Táborsku se v r.2014 odehrálo 446 dopravních nehod na 1000 obyvatel, hodnota indexu je 5,6. V oblasti kriminality bylo zjištěno 17,7 trestných činů na 1000 obyvatel, což bylo nejméně v celém hodnoceném kraji. Index kriminality mělo Táborsko tedy 5,5. Horší výsledek měl ale v

dalších hodnocených kategoriích. Například v kategorii Zdraví a hygieny získalo Tábořsko skóre 3,1 za 4,1 lékařů na 1000 obyvatel. Tento výsledek byl druhý nejlepší v kraji. Ovšem v počtu zdravotnických zařízení si s 1 nemocnicí a 1 léčebnou dlouhodobě nemocných vysloužilo hodnocení 1,5. Celkové skóre v této kategorii je 2,3 a to znamená páté místo. V kategorii Udržitelnost životního prostředí se kvůli vysokým emisím umístilo na sedmém místě. Ty byly v oblasti nejvyšší ze všech hodnocených lokalit. Měrné emise činily 6,48 t/km².

Schéma č.12: Výsledný index destinace Tábořsko

Zdroj: Vlastní výpočty a zpracování v Příloze č.3

V hodnocení druhého subindexu, Podnikatelské prostředí a infrastruktura, se s hodnocením 2,7 umístila destinace na šesté pozici. Za tento nepříznivý výsledek může nízká výše indexu ve všech kategoriích. V Hustotě letecké dopravy nebylo kladně hodnoceno nic kvůli chybějícímu letišti. V oblasti pozemní dopravy se s 84,4 km I. třídy a 263,4 km II. třídy neumístilo opět na vyšších místech. Společně s nejnižším indexem železnic, který byl 11,5 km/10 000 obyvatel, byl celkový výsledek 3,2 a umístění 6-7 společně s Píseckem. V tomto ohledu má lokalita potenciál, protože se na Tábořsku staví dálnice D3 a během několika let bude v tomto okrese dokončena. V kategorii Infrastruktury cestovního ruchu obsadila destinace opět šestou pozici s výsledným skóre 3,9. V lokalitě se nachází pouze

116 hromadných ubytovacích zařízení s 7 195 lůžky. Obě hodnoty jsou v rámci Jihočeského kraje podprůměrné.

Třetí subindex Člověk, kultura a přírodní zdroje, dopadl pro Tábořsko nejlépe. Za hodnocení 2,5 získalo umístění čtvrté. Nejvíce se dařilo kategorii Lidské zdroje. V rámci zápisu do primárního vzdělávání se v této lokalitě zapsalo 8 445 žáků a do sekundárního 5 020 studentů. Obě hodnoty jsou po Českobudějovicku nejvyšší. Důvodem je centralizace školství do okresního města. Druhé místo obsadilo Tábořsko i v délce očekávané délky života mužů, a to 75,6 let s indexem 3,83 a opět druhým místem. Lehce podprůměrně hodnoceným ukazatelem se stala Otevřenost cestovního ruchu. Město Táboř investovalo v roce 2015 do rozvoje cestovního ruchu celkem 2 668 000,-Kč. V kategorii kulturních zdrojů obdržela destinace hodnocení 2,2. Index počtu divadel a kulturních středisek činil 2,0 a index počtu sportovních stadionů činil 3,7. Celkem získává v hodnocení čtvrtou pozici. Poslední kategorií, která byla v subindexu hodnocena nejhůře a získala sedmé místo, je kategorie Přírodní zdroje. Na Tábořsku se nenachází žádná chráněná krajinná oblast ani zde neleží národní park. Vzhledem k tomu, že se v destinaci nenachází ani jedna oblast Natura 2000, výsledné skóre je 1,7. V lokalitě je pouze 9 přírodních rezervací, což je druhý nejmenší počet v oblasti jižních Čech.

4.4 Srovnání výsledků a identifikace aspektů ovlivňujících rozvoj cestovního ruchu

Díky výši konečného skóre indexu mohou být jednotlivé destinace následně klasifikovány podle konkurenceschopnosti jejich cestovního ruchu. Tabulka č. 7 zobrazuje závěrečné pořadí společně s indexy a možnou klasifikací cestovního ruchu vybraných regionů podle jeho konkurenceschopnosti.

Tabulka č.8: Výsledné pořadí vybraných destinací jižních Čech z hlediska konkurenceschopnosti cestovního ruchu

Pořadí	Destinace	Index	Hodnocení konkurenceschopnosti
1.	Českobudějovicko	5,0	Nejvíce konkurenceschopný
2.	Jindřichohradecko	4,2	Velmi konkurenceschopný
3.	Českokrumlovsko	3,9	Spíše více konkurenceschopný
4.	Prachaticko	3,5	Spíše méně konkurenceschopný
5.	Strakonicko	3,1	Spíše méně konkurenceschopný
6.	Písecko	2,9	Spíše méně konkurenceschopný
7.	Táborsko	2,7	Nejméně konkurenceschopný

Zdroj: Vlastní výpočty a výsledky ze schémat v kapitole 5.2

Na první pozici s nejvíce konkurenceschopným cestovním ruchem s hodnotou indexu 5,0 se umístila destinace Českobudějovicko. Na druhém místě se nachází Jindřichohradecko, jehož index se vyšplhal na 4,2, což značí velmi konkurenceschopný cestovní ruch. Na třetím a čtvrtém místě se umístily regiony s velmi podobným výsledným skóre, Českokrumlovsko s indexem 3,9 a Prachaticko s indexem 3,5. Jejich cestovní ruch i přes podobné skóre není členěn stejně z důvodu rozdělení konkurenceschopných a nekonkurenceschopných destinací v celkovém průměru výsledných indexů. Pátou pozici obsadilo Strakonicko, jehož index dosáhl hodnoty 3,1, což indikuje region se spíše méně konkurenceschopným cestovním ruchem. Velmi podobně je na tom i destinace Písecko. Nejhůře z hlediska konkurenceschopnosti cestovního ruchu dopadla destinace Táborsko s nejméně konkurenceschopným cestovním ruchem a jeho indexem 2,7.

Na základě výše uvedeného a dalších vědomostí z odborné literatury, lze v kontinuitě s cestovním ruchem v jihočeských destinacích sledovat, že v jeho rozvoji se významně projevují tyto hlediska:

➤ **Přírodní podmínky**

Přírodní podmínky patří k hlavním činitelům rozvoje cestovního ruchu v destinacích jižních Čech. Jde především o přítomnost přírodních atraktivit a úkazů v oblasti jako je Národní park Šumava, chráněná krajinná oblast Blanský les, Třeboňsko a přírodní rezervace po celém území Jihočeského kraje. Důležitou roli hraje i četnost rybníků v oblasti Jindřichohradecka. Značný význam má z hlediska jihočeských destinací jejich poloha vůči pohořím – nejméně konkurenceschopnou destinací se vyznačuje destinace Tábořsko. S přírodními podmínkami je spojen také přístup jednotlivých destinací k životnímu prostředí a jeho udržitelnosti.

➤ **Kulturní potenciál**

Dalším hlediskem rozvoje cestovního ruchu je kulturní potenciál jihočeských destinací, jehož součástí jsou kulturní, historické a technické památky a zajímavosti. Důležitá je zejména přítomnost památek UNESCO, jimiž se dvě jihočeské oblasti pyšní. Mezi ně patří vesnice Holašovice a státní hrad a zámek Český Krumlov. Dále se jedná o rozmanitá kulturní zařízení – divadla, galerie, muzea, kina; různé divadelní, hudební a filmové festivaly, ale také např. sportovní a historické slavnosti, které přitahují řady skupin návštěvníků.

➤ **Sociální aspekty**

Celkové sociální prostředí v regionu, bezpečnost, lidské zdroje nejen z pohledu vzdělání a kvalifikace, ale také ve vztahu a přístupu k návštěvníkům představují sociální aspekty. Na bezpečnost regionu lze nahlížet např. z pohledu výskytu kriminálních jevů nebo míry dopravních nehod. Z pohledu bezpečnosti se nejlépe prezentovala destinace Strakonicko, Písecko a Prachaticko. Na konkurenceschopnost cestovního ruchu v regionech Jihočeského kraje má také vliv dostupnost zdravotní péče, největší hustotu zdravotnických zařízení má Písecko a Prachaticko, nejnižší naopak, Českokrumlovsko, Jindřichohradecko a Tábořsko.

➤ **Infrastruktura a dostupnost informací**

Pozemní, zvláště pak silniční infrastruktura hraje důležitou roli v návštěvě turistických oblastí. Pro její zlepšení je nutná výstavba dálnic a silnic I tříd, stejně jako IV. železničního koridoru spojujícího Prahu s rakouským Lincem. Vedle dopravní infrastruktury, která patří k základním faktorům konkurenceschopnosti cestovního ruchu, je významná také dostatečná vybavenost regionu infrastrukturou cestovního ruchu. Součástí infrastruktury cestovního ruchu jsou hromadná ubytovací a počet nabízených lůžek. Tato zařízení nabízejí služby nejen v určité kvalitě, ale také v různých kategoriích sledujících finanční možnosti návštěvníků. Českokrumlovsko a Jindřichohradecko jsou destinace s největší hustotou ubytovacích zařízení, nejnižší vybavenost má Strakonicko. Dále je důležitá také dostupnost informací o regionech, ať už elektronicky nebo prostřednictvím informačních center (s kvalifikovaným a jazykově vybaveným personálem). Těch se v kraji nachází 62 a jsou zastoupeny ve větších i menších obcích napříč celým krajem.

➤ **Historický potenciál**

Jižní Čechy a jeho regiony patří dlouhodobě k významným turistickým destinacím v rámci České republiky. Organizace destinačního managementu a veřejnoprávní instituce jsou schopny díky dlouholeté zkušenosti vypracovávat a realizovat strategie pro rozvoj cestovního ruchu a nacházet jeho klíčové oblasti, na které je potřeba se zaměřit, aby docházelo k maximální podpoře a zvyšování jeho konkurenceschopnosti. Typické pro tuto oblast jsou historické festivaly, jako například Táborské slavnosti spojené s husitstvím, slavnosti Jakuba Krčína v Třeboni.

Přírodní podmínky společně s kulturním kapitálem představují hlavní oblastní předpoklady rozvoje cestovního ruchu. Díky historické zkušenosti s cestovním ruchem mají tyto regiony také velmi dobrou pozici z hlediska realizačních předpokladů, které napomáhají vytváření přidané hodnoty v cestovním ruchu. Ve zvolených destinacích se potom projevují i selektivní dispozice představované sociální stránkou, které dokreslují celkový obraz jejich cestovního ruchu a možnosti jeho rozvoje.

4.5 Korelační analýza ukazatelů cestovního ruchu

Tabulka č. 9: Proměnné pro jednotlivé regiony

Destinace	Index konkurenceschopnosti	Rozloha v km ²
Českobudějovicko	5,0	1638,30
Jindřichohradecko	4,2	1943,69
Českokrumlovsko	3,9	1615,03
Prachaticko	3,5	1375,03
Strakonicko	3,1	1032,10
Písecko	2,9	1126,84
Táborsko	2,7	1326,01

Zdroj: Vlastní výpočty a výsledky ze schémat v kapitole 5.2, ČSÚ (2016)

Korelační koeficient výše zmíněných proměnných je vypočítán prostřednictvím funkce v MS Excel (CORREL) a rovná se 0,751642, což značí silnou přímou lineární závislost. Jinými slovy s růstem hodnoty indexu konkurenceschopnosti CR roste také počet návštěv daného regionu. Z analýzy vyplývá, že existuje přímá závislost mezi výší indexu konkurenceschopnosti cestovního ruchu v destinacích Jihočeského kraje a velikostí dané lokality.

6 Závěr

Cestovní ruch je důležitou součástí ekonomiky České republiky. Tvoří necelé 3% podílu na HDP a okolo 230 000 pracovních míst. Je tedy třeba zabývat se touto oblastí ekonomiky. Státy, které umějí využít své schopnosti a kapacity, spojené s cestovním ruchem, jsou častěji konkurenceschopnější než státy, které se jimi nezabývají. Podstatnou funkci zaujímá pojetí strategie a politiky. Konkurenceschopnost destinací cestovního ruchu je úzce propojena s konkurenceschopností celé země. Postavení České republiky v porovnání s ostatními zeměmi světa je dle hodnocení TTCI dobré. V roce 2015 se umístila na 37. místě ze 141 hodnocených zemí. Ve státech Víšegrádské čtyřky dokonce na prvním místě. V rámci bezpečnosti získala hodnocení 5,71, které jí přineslo 46. pozici. V současné době, po teroristických útocích v hlavních metropolích Evropy, začíná bezpečnost a ochrana hrát významný faktor pro výběr dovolené. A právě silící strach může přinést České republice, potažmo Jihočeskému kraji, více tuzemských i zahraničních turistů do lokalit, které budou díky bezpečnosti častěji vyhledávány.

Když se zaměříme na důvod návštěvy České republiky, tak se v posledních dvou letech preference změnily. Ve 3. kvartále 2015 klesl důvod návštěvy trávení dovolené o 19% oproti předchozímu roku, stejně jako klesla návštěva z důvodu obchodní cesty o 5%. V tomto shledávám velkou příležitost pro cestovní ruch České republiky. Jednou z možností je podpora kongresového a incentivního cestovního ruchu.

V rámci států jsou ukazatele, způsoby a metodiky, jakými lze měřit konkurenceschopnost cestovního ruchu popsány a jsou sledovány pravidelně různými institucemi. V oblasti menších územních celků však některé indikátory chybí nebo nejsou zjišťovány vůbec. Pro zvyšování konkurenceschopnosti je důležité její pravidelné měření. Je třeba zavést systematický sběr dat z jednotlivých destinací, jejich pravidelné hodnocení a celkové nastavení systému. Základní vymezení ukazatelů konkurenceschopnosti cestovního ruchu v Jihočeském kraji představuje tabulka č.1.

Zkoumanými destinacemi této práce jsou Českobudějovicko, Českokrumlovsko, Jindřichohradecko, Písecko, Prachaticko, Strakonicko a Tábořsko. V celkovém srovnání se nejlépe umístila destinace Českobudějovicko (4,6), nejhůře pak Tábořsko (2,9). Korelační analýzou je prokázána závislost mezi indexem konkurenceschopnosti destinace cestovního

ruchu a rozlohou destinace. Z toho může být vyvozeno, že čím větší je rozloha dané destinace, tím vyšší je její konkurenceschopnost.

Jedním z důvodů umístění destinace Českobudějovicko na 1. místě je poloha krajského města, do kterého je centralizováno velké množství služeb cestovního ruchu. Město České Budějovice také vydává nejvíce finančních prostředků na cestovní ruch ze všech hodnocených destinací. Značnou částí financuje projekty, které mají potenciál rozvoje podnikatelských a pracovních příležitostí. Příkladem může být projekt Město a voda, navazující na státní projekt splavnění Vltavy, který má vysoký potenciál pro zvýšení konkurenceschopnosti nejen v rámci jižních Čech, ale i celé České republiky.

Destinace Jihočeského kraje disponují přírodními atraktivitami, památkami UNESCO i dalšími kulturními či historickými památkami. V hodnocení přírodních zdrojů se umístilo nejlépe Českobudějovicko (5,1), dále Jindřichohradecko (4,8) a Českokrumlovsko (4,3). Důvodem je vysoký počet přírodních rezervací. V tomto ohledu je pro zvýšení konkurenceschopnosti neustálé zlepšování stavu přírody. V hodnocení měrných emisí se umístilo Tábořsko (2,7) na posledním místě. Možností pro zlepšení je vytvoření tzv. nízkoemisních zón, kde by byl kladen důraz na místa s vysokým emisním zatížením prachovými částicemi.

Důležitým ukazatelem konkurenceschopnosti je i vzdělávání. V této oblasti má největší rezervy destinace Prachaticko (2,1). Pro jeho rozvoj je zásadní zlepšování vzdělání provozovatelů služeb cestovního ruchu, jejich pracovníků a studentů středních škol se zaměřením na cestovní ruch.

V rámci infrastruktury shledávám potenciál ve zkvalitnění stávajících silnic, dostavbě dálnice D3 a IV. železničního koridoru. Tímto krokem bude celý kraj lépe dosažitelný pro tuzemské i přeshraniční turisty. Českobudějovicko investuje jako jediná destinace do letecké infrastruktury. Částečně by mělo fungovat Jihočeské letiště v roce 2017. Tím by se zvýšila tranzitní návštěvnost v kraji. Je pravděpodobný i nárůst služeb cestovního ruchu. V infrastruktuře cestovního ruchu je potřeba, aby destinace zvýšily prezentaci svého území, zkvalitnily služby a tím se zviditelnily. Nejlépe hodnocené je Českokrumlovsko (6,9). Ostatní destinace se mohou například ucházet o známku kvality Jihočeského kraje. Návštěvníkovi to ulehčí identifikaci lokality a zlepší orientaci v značce destinace.

Seznam zkratk

ČNB	Česká národní banka
ČSÚ	Český statistický úřad
GCI	Global Competitiveness Index
HUZ	Hromadná ubytovací zařízení
OECD	Organization for Economic Cooperation and Development
TTCI	Travel and Tourism Competitiveness Index
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
WEF	World Economic Forum
WTO	World Tourism Organization
WTTC	World Travel and Tourism Council

Seznam tabulek

Tabulka č.1	Index konkurenceschopnosti cestovního ruchu pro destinaci
Tabulka č.2	Typy destinací cestovního ruchu v České republice
Tabulka č.3	Hodnoty indexů konkurenceschopnosti v cestovním ruchu TOP 40 2015
Tabulka č.4	Příjmy cestovního ruchu a výdaje na cestovní ruch v období 2012-2014
Tabulka č.5	Odhad počtu turistů v České republice
Tabulka č.6	Důvod návštěvy České republiky
Tabulka č.7	Výsledné indexy konkurenceschopnosti destinací cestovního ruchu
Tabulka č.8	Výsledné pořadí vybraných destinací jižních Čech z hlediska konkurenceschopnosti cestovního ruchu
Tabulka č.9	Proměnné pro jednotlivé destinace

Seznam obrázků

Obrázek č.1	Determinanty konkurenčních výhod podle Portera
-------------	--

Seznam grafů

Graf č.1 Počet návštěvníků Jihočeského kraje ubytovaných v HUZ

Seznam map

Mapa č.1 Jihočeský kraj
Mapa č.2 Českokrumlovsko
Mapa č.3 Českobudějovicko
Mapa č.4 Jindřichohradecko
Mapa č.5 Písecko
Mapa č.6 Prachaticko
Mapa č.7 Tábořsko
Mapa č.8 Strakonicko

Seznam schémat

Schéma č.1 Dělení cestovního ruchu dle převažující činnosti
Schéma č.2 Dělení cestovního ruchu dle převažujícího prostředí
Schéma č.3 Základní ukazatele Evropského systému ukazatelů konkurenceschopnosti, oddíl A, B
Schéma č.4 Základní ukazatele Evropského systému ukazatelů konkurenceschopnosti, oddíl C, D
Schéma č.5 TTCI České republiky
Schéma č.6 Výsledné indexy destinace Českobudějovicko
Schéma č.7 Výsledné indexy destinace Českokrumlovsko
Schéma č.8 Výsledné indexy destinace Jindřichohradecko
Schéma č.9 Výsledné indexy destinace Písecko
Schéma č.10 Výsledné indexy destinace Prachaticko
Schéma č.11 Výsledné indexy destinace Strakonicko
Schéma č.12 Výsledné indexy destinace Tábořsko

Seznam odborné literatury

BARTL, H- SCHMIDT, F. : *Destination Management, Institut fur regionale Innovation*, Vídeň, 1998

BLANKE, J. CHIESA, T. *The Travel & Tourism Competitiveness Report 2015 – Growth through Shocks*. Geneva, World Economic Forum, 2015

BIEGER, C.: *Management von Destinationen und Tourismusorganisationen*, Oldenbourg Wiss., Munchen, 2005, str.1, ISBN: 9783486239324

BIEGER, T.: *Destinationsstrategien - vom politischen Konsenpapier uber die Geschäftsfeldstrategie zur Unternehmensstrategie mit Ausrichtung auf Kernkompetenzen* v Jahrbuch der Schweizerischen Tourismuswirtschaft 1995/1996, St. Gallen, Institut fur Tourismus und Verekehrswirtschaft an der Hochschule, 1995, str. 1-16

BUHALIS, D.: *Marketing the Competitive Destination of the Future*. In: Királ'ová, A.: *Marketing destinace cestovního ruchu*. Praha, Ekopress 2003, str.16, ISBN 80-86119-56-4.

CZECH TOURISM: *Udržitelný cestovní ruch*, [online]. [cit. 2015-06-12]. Dostupné z: <http://www.eden-czechtourism.cz/udrzitelny-cestovni-ruch/>

ČESKÉ DĚDICTVÍ UNESCO: *UNESCO památky*, [online]. [cit. 2016-01-12]. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz/>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Nejnovější údaje: Jihočeský kraj* [online]. Aktualizace 2015 [cit. 25. 2. 2016]. 2015 6:5, Dostupné z: <<https://www.czso.cz/csu/xc/1-xc>>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: *Charakteristika okresu* [online]. Aktualizace 2015 [cit. 25. 2. 2016]. 2015 6:5, Dostupné na: <https://www.czso.cz/csu/xc/charakteristika_okresu_>

DWYER L., KIM Ch.: *Destination Competitiveness: Determinants and Indicators*, *Current Issues in Tourism*, [online], [cit. 25. listopad 2014], 2003, 6:5, Dostupné na: <<http://www.tandfonline.com/loi/rcit20>>

EVROPSKÁ KOMISE: *Evropský systém ukazatelů v oblasti cestovního ruchu soubor nástrojů pro udržitelné destinace*. Luxembourg: Publications Office, 2014. ISBN 9789279293221

GOOGLE: Sportovní stadiony Jihočeský kraj, : [online]. [cit. 2016-02-22], Dostupné z <https://www.google.cz/search?q=sportovni+stadiony+ji%C5%BEn%C3%AD+%C4%8Dechy&ie=utf-8&oe=utf-8&gws_rd=cr&ei=UQTxVu3kL8XU6ASR8KDABw>

HORNER, S. SWARBROOKE, J. *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. Praha: Grada Publishing, 2003, ISBN 80-247-0202-9.

INFORMUJI.CZ: *Divadla a kulturní zařízení v Jihočeském kraji* [online]. Aktualizace 2016 [cit. 2016-01-15]. Dostupné na: <<http://www.informuji.cz/akce/jce/divadlo/#main>>

IVANOV, Stanislav a Craig WEBSTER. Globalisation as a driver of destination competitiveness. *Annals of Tourism Research*. 2013, (43), 5.

JIŽNÍ ČECHY: *Přírodní rezervace*, [online]. [cit. 15. březen 2016]. Dostupné na: <<http://www.jiznicechy.cz/cs-CZ/jizni-cechy/temata-a-aktivity/pamatky-a-turisticke-atraktivita.html>>

KIRÁĽOVÁ, A.: *Marketing: destinace cestovního ruchu*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2003. ISBN 80-86119-56-4

KLVAČOVÁ, E.,MALÝ E.,MRÁČEK K.: *Základy evropské konkurenceschopnosti*. Vyd. 1. Praha: Professional Publishing, 2007. ISBN 978-80-86946-54-2

KLVAČOVÁ, E.,MALÝ E.,MRÁČEK K.: *Různé cesty ke konkurenceschopnosti: EU versus USA*. Vyd. 1. Praha: Professional Publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-84-9

MALÁ V.: Základní otázky vymezení cestovního ruchu, publikováno v Indrová J.a kol.: *Cestovní ruch (základy)*, Oeconomica 2007, str. 11, ISBN 978-80-245-1252-5

MARKETING JOURNAL [online]. *Marketing a 18 způsobů pojetí konkurenceschopnosti*. [cit. 15. březen 2015]. Dostupné na: <<http://www.mjjournal.cz/blog/Cichovsky/?detail=23>>

MINISTERSTVI PRO MÍSTNÍ ROZVOJ: *Podpora regionů a cestovní ruch*, [online], [cit. 2015-06-12]. Dostupné z :<<http://mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch>>

MINISTERSTVI PRO MÍSTNÍ ROZVOJ: *ČNB platební bilance*, [cit. 15. březen 2015]. Dostupné z :<<http://mmr.cz/getmedia/126dbb26-0750-4794-976d-aebb38984372/CNB-platebni-bilance-cestovniho-ruchu.pdf>>

OECD: *Organisation for Economic Co-operation and Development* [online], [cit. 29. 11.2015]. Dostupné na: <<http://www.oecd.org/>>

PAČESOVÁ, P.: *Cestovní ruch jako faktor zvyšování konkurenceschopnosti regionu*. Pardubice, 2013, [cit. 10.6.2015]. Diplomová práce. Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko- správní. Vedoucí diplomové práce Ivana Kraftová.

PALÁTKOVÁ M.: *Mezinárodní cestovní ruch.*, Praha , Grada Publishing, a.s., 2011. ISBN 978-80-247-3750-8.160-162str

PÁSKOVÁ, M.: *Změny geografického prostředí vyvolané rozvojem cestovního ruchu ve světle kriticko-realistické metodologie.*, 2003, Disertační práce, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze, Praha. 201 s

PECHLANER H., OSTI L.: *Reengineering tourism organizations — The case of Italy*, *Tourism Review*, (2002) Vol. 57 Iss: 1/2, str. 13 - 21 , Dostupné z: <<http://dx.doi.org/10.1108/eb058374>>

MĚSTO ČESKÉ BUDĚJOVICE: *Rozpočet města České Budějovice*, [online]. [cit. 2016-01-20], Dostupné na:< http://www.c-budejovice.cz/cz/magistrat/odbory/fo/Documents/schv%C3%A1len%C3%BD%20rozpo%C4%8Det_2015_komplet.pdf>

MĚSTO ČESKÝ KRUMLOV: *Rozpočet města Český Krumlov*, [online]. [cit. 2016-01-20], Dostupné na:< <http://obcan.ckrumlov.info/docs/cz/rozpocetmesta.xml>>

MĚSTO JINDŘICHŮV HRADEC: *Rozpočet města Jindřichův Hradec*, [online]. [cit. 2016-01-20]. Dostupné na:< <http://www.jh.cz/cs/mesto/povinne-informace-2/rozpocet-mesta-jindrichuv-hradec.html>>

MĚSTO PÍSEK: *Rozpočet města Písek*, [online]. [cit. 2016-01-20]. Dostupné na:< <http://www.mesto-pisek.cz/rozpocet-mesta/ds-1039>>

MĚSTO PRACHATICE: *Rozpočet města Prachatice*, [online]. [cit. 2016-01-23]. Dostupné na:< <http://www.prachatice.eu/mesto/samosprava/hospodareni-mesta/rozpocet-rozbor>>

MĚSTO STRAKONICE: *Rozpočet města Strakonice*, [online]. [cit. 2016-01-23]. Dostupné na:< <http://www.rozpocetobce.cz/seznam-obci/550787-strakonice>>

MĚSTO TÁBOR: *Rozpočet města Tábora*, [online]. [cit. 2016-01-23]. Dostupné na:< http://www.taborcz.eu/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=16470&id_dokumenty=37708>

NÁRODNÍ PARKY: *Národní parky České republiky*, [online]. [cit. 2016-01-25], Dostupné na:< <http://www.narodniparky.kvalitne.cz/>>

NATURA 2000: *Oblasti Natura 2000*, [online]. [cit. 2016-01-24], Dostupné na:< <http://mapy.nature.cz/>>

SCOTT, N., BAGGIO,R., COOPER, Ch., *NETWORK ANALYSIS AND TOURISM From Theory to Practice*, Clevedon, 2008

TURISTIKA.CZ: *CHKO Jižní Čechy*, [online]. [cit. 2016-01-25], Dostupné na:< <http://www.turistika.cz/jizni-cechy/chko>>

VANHOVE, N.: *Tourism policy - between competitiveness and sustainability: the case of Bruges*, The Tourist Review (AIEST), 2002, č.3, str.36

VYSTOUPIL, J.,HOLEŠÍNSKÁ, A., ŠAUER, M.: *Vymezování destinace a formulace jejich charakteristik a organizace cestovního ruchu v destinaci* , Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha, 2007

VYSTOUPIL, Jiří, Martin ŠAUER a Petr STUDNIČKA. Analýza podpory rozvoje cestovního ruchu v České republice z Regionálních operačních programů v období říjen 2007-červen 2010. *Czech Hospitality and Tourism Papers - Hotelnictví, lázeňství, turismus*, Praha: Vysoká škola hotelová v Praze 8, 2010, roč. VI, 12/2010, s. 24-48. ISSN 1801-1535

WIKIPEDIE: *Přírodní rezervace Českobudějovicko* : [online]. [cit. 2016-01-21], Dostupné na <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kategorie:P%C5%99%C3%ADrodn%C3%AD_rezervace_v_okrese_%C4%8Cesk%C3%A9_Bud%C4%9Bjovice>

WORLD ECONOMIC FORUM [online]. *Global Competitiveness Report 2013-2015*. [cit. 20.1.2016]. Dostupné na: <<http://www.weforum.org/issues/globalcompetitiveness>>

WORLD TOURISM ORGANISATION: *Trade in commercial services* [online]. [cit. 2015-06-20], Dostupné na: <<https://www.world-tourism.org>>

WTTC: *Economic Data Search Tool* [online], [cit. 23. listopad 2014]. Dostupné na: <<http://www.wttc.org/research/economicdata-search-tool/>>

WTTC: *History* [online]. [cit. 2015-05-21], < <http://www.wttc.org/about/history/>>

ZELENKA, J., PÁSKOVÁ M. Výkladový slovník cestovního ruchu. Přepracované a doplněné 2. vyd. Praha: Linde, 2012. 768 s. ISBN 978-807-2018-802.

Přílohy

Příloha č.1: Index TTCI svět 2015

1.1: The Travel & Tourism Competitiveness Index 2015

Table 1: The Travel & Tourism Competitiveness Index 2015 Ranking

Rank	Country/Economy	Value	Rank	Country/Economy	Value
1	Spain	5.31	72	Israel	3.66
2	France	5.24	73	Uruguay	3.65
3	Germany	5.22	74	Philippines	3.63
4	United States	5.12	75	Vietnam	3.60
5	United Kingdom	5.12	76	Jamaica	3.59
6	Switzerland	4.99	77	Jordan	3.59
7	Australia	4.98	78	Kenya	3.58
8	Italy	4.98	79	Tunisia	3.54
9	Japan	4.94	80	Guatemala	3.51
10	Canada	4.92	81	Dominican Republic	3.50
11	Singapore	4.86	82	Macedonia, FYR	3.50
12	Austria	4.82	83	Egypt	3.49
13	Hong Kong SAR	4.68	84	Azerbaijan	3.48
14	Netherlands	4.67	85	Kazakhstan	3.48
15	Portugal	4.64	86	Cape Verde	3.46
16	New Zealand	4.64	87	Bhutan	3.44
17	China	4.54	88	Botswana	3.42
18	Iceland	4.54	89	Armenia	3.42
19	Ireland	4.53	90	Honduras	3.41
20	Norway	4.52	91	El Salvador	3.41
21	Belgium	4.51	92	Nicaragua	3.37
22	Finland	4.47	93	Tanzania	3.35
23	Sweden	4.45	94	Lebanon	3.35
24	United Arab Emirates	4.43	95	Serbia	3.34
25	Malaysia	4.41	96	Lao PDR	3.33
26	Luxembourg	4.38	97	Iran, Islamic Rep.	3.32
27	Denmark	4.38	98	Rwanda	3.32
28	Brazil	4.37	99	Mongolia	3.31
29	Korea, Rep.	4.37	100	Bolivia	3.29
30	Mexico	4.36	101	Suriname	3.28
31	Greece	4.36	102	Nepal	3.27
32	Taiwan, China	4.35	103	Kuwait	3.26
33	Croatia	4.30	104	Guyana	3.26
34	Panama	4.28	105	Cambodia	3.24
35	Thailand	4.26	106	Albania	3.22
36	Cyprus	4.25	107	Zambia	3.22
37	Czech Republic	4.22	108	Swaziland	3.20
38	Estonia	4.22	109	Gambia, The	3.20
39	Slovenia	4.17	110	Venezuela	3.18
40	Malta	4.16	111	Moldova	3.16
41	Hungary	4.14	112	Senegal	3.14
42	Costa Rica	4.10	113	Paraguay	3.11
43	Qatar	4.09	114	Uganda	3.11
44	Turkey	4.08	115	Zimbabwe	3.09
45	Russian Federation	4.08	116	Kyrgyz Republic	3.08
46	Barbados	4.08	117	Côte d'Ivoire	3.05
47	Poland	4.08	118	Ethiopia	3.03
48	South Africa	4.08	119	Tajikistan	3.03
49	Bulgaria	4.05	120	Ghana	3.01
50	Indonesia	4.04	121	Madagascar	2.99
51	Chile	4.04	122	Cameroon	2.95
52	India	4.02	123	Algeria	2.93
53	Latvia	4.01	124	Gabon	2.92
54	Seychelles	4.00	125	Pakistan	2.92
55	Puerto Rico	3.91	126	Malawi	2.90
56	Mauritius	3.90	127	Bangladesh	2.90
57	Argentina	3.90	128	Mali	2.87
58	Peru	3.88	129	Lesotho	2.82
59	Lithuania	3.88	130	Mozambique	2.81
60	Bahrain	3.85	131	Nigeria	2.79
61	Slovak Republic	3.84	132	Sierra Leone	2.77
62	Morocco	3.81	133	Haiti	2.75
63	Sri Lanka	3.80	134	Myanmar	2.72
64	Saudi Arabia	3.80	135	Burundi	2.70
65	Oman	3.79	136	Burkina Faso	2.67
66	Romania	3.78	137	Mauritania	2.64
67	Montenegro	3.75	138	Yemen	2.62
68	Colombia	3.73	139	Angola	2.60
69	Trinidad and Tobago	3.71	140	Guinea	2.58
70	Namibia	3.69	141	Chad	2.43
71	Georgia	3.68			

The Travel & Tourism Competitiveness Report 2015 | 5

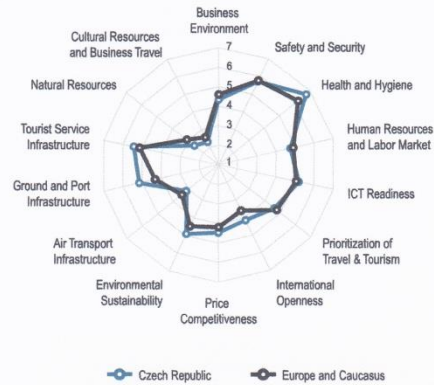
Příloha č.2: TTCI České republiky 2015

2.1: Country/Economy Profiles

Czech Republic

The Travel & Tourism Competitiveness Index

	Rank (out of 141)	Score (1-7)
Travel & Tourism Competitiveness Index	37	4.22
Enabling Environment	31	5.34
Business Environment	75	4.35
Safety and Security	46	5.71
Health and Hygiene	4	6.73
Human Resources and Labour Market	44	4.75
ICT Readiness	34	5.19
T&T Policy and Enabling Conditions	14	4.53
Prioritization of Travel & Tourism	66	4.61
International Openness	17	4.15
Price Competitiveness	87	4.47
Environmental Sustainability	13	4.90
Infrastructure	35	4.57
Air Transport Infrastructure	51	3.13
Ground and Port Infrastructure	18	5.15
Tourist Service Infrastructure	30	5.44
Natural and Cultural Resources	63	2.45
Natural Resources	89	2.59
Cultural Resources and Business Travel	42	2.30

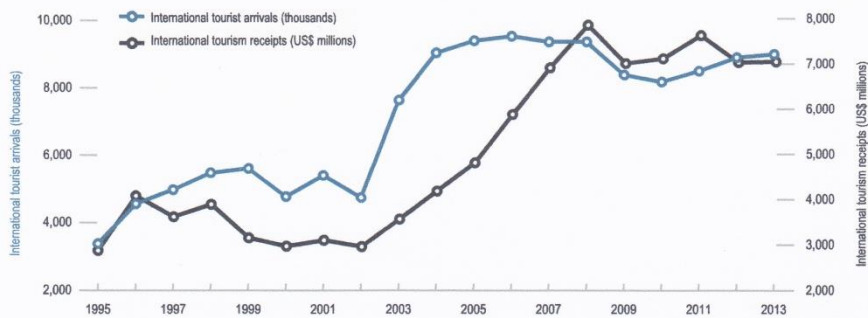

Travel & Tourism Key Indicators and Economic Impact

Int'l tourist arrivals (thousands), 2013	9,004	Population (millions), 2013	10.5
Int'l tourism receipts (inbound US\$ millions), 2013	7,050.2	Surface area (1,000 square kilometres), 2013	78.9
Growth (%) in int'l outbound travel spending*	n/a	Gross domestic product per capita (PPP\$), 2013	27,347
Average spending per int'l tourist (US\$), 2013	783	Real GDP growth (%), 2013	-0.9

T&T industry economic impact, 2014 estimates	Absolute value	Percent of total	Growth forecast
T&T industry GDP (US\$ millions)	5,635.7	2.9	2.9
T&T industry employment (1,000 jobs)	248.5	5.0	0.8

Evolution of the T&T Industry Over Time

Note: For further details and explanation, please refer to the section "How to Read the Country/Economy Profiles" on page 67.
* CAGR 2008-2013.

Czech Republic

The Travel & Tourism Competitiveness Index in detail

INDICATOR	VALUE	RANK/141	INDICATOR	VALUE	RANK/141
Business Environment	4.4	75	International Openness	4.1	17
1.01 Property rights [†]	4.0	75	7.01 Visa requirements (0–100 best)*.....	23.0	72
1.02 Impact of rules on FDI [†]	4.5	67	7.02 Openness of bilateral ASA (0–38)*.....	12.2	46
1.03 Efficiency of legal framework settling disputes [†]	3.3	100	7.03 No. of regional trade agreements in force*.....	46.0	1
1.04 Efficiency of legal framework challenging regs. [†]	2.7	114			
1.05 No. of days to deal with construction permits*.....	143	66	Price Competitiveness	4.5	87
1.06 Construction permits cost (%)*.....	0.3	11	8.01 Ticket taxes, airport charges (0–100 best)*.....	79.9	68
1.07 Extent of market dominance [†]	4.2	34	8.02 Hotel price index (US\$)*.....	92.8	13
1.08 No. of days to start a business*.....	19	95	8.03 Purchasing power parity*.....	0.7	98
1.09 Cost to start a business (% GNI/capita)*.....	8.0	70	8.04 Fuel price levels (US\$ cents/litre)*.....	193.0	120
1.10 Effect of taxation on incentives to work [†]	3.1	108			
1.11 Effect of taxation on incentives to invest [†]	3.3	106	Environmental Sustainability	4.9	13
1.12 Total tax rate (% profit)*.....	48.5	106	9.01 Stringency of environmental regulations [†]	5.1	33
1.12a Labour and contributions tax rate (% profit)*.....	38.4	134	9.02 Enforcement of environmental regulations [†]	4.7	32
1.12b Profit tax rate (% profit)*.....	7.6	27	9.03 Sustainability of T&T development [†]	4.0	93
1.12c Other taxes rate (% profit)*.....	2.6	80	9.04 Particulate matter (2.5) concentration (µg/m ³)*.....	15.1	125
			9.05 No. of envtl. treaty ratifications (0–27 best)*.....	21	42
Safety and Security	5.7	46	9.06 Baseline water stress (0–5 worst)*.....	1.1	53
2.01 Business costs of crime and violence [†]	4.8	50	9.07 Threatened species (% total species)*.....	2.3	12
2.02 Reliability of police services [†]	4.1	75	9.08 Forest cover change (% average per year)*.....	-1.0	35
2.03 Business costs of terrorism [†]	5.8	42	9.09 Wastewater treatment (%) *.....	75.7	23
2.04 Index of terrorism incidence*.....	7.0	74	9.10 Coastal shelf fishing pressure (tonnes per km ²)*.....	n/a	n/a
2.05 Homicide rate*.....	1	23			
			Air Transport Infrastructure	3.1	51
Health and Hygiene	6.7	4	10.01 Quality of air transport infrastructure [†]	5.5	26
3.01 Physician density per 1,000 pop.*.....	3.6	14	10.02 Airline dom. seat kms per week (millions)*.....	0.3	90
3.02 Access to improved sanitation (% pop.)*.....	100.0	1	10.03 Airline int'l. seat kms per week (millions)*.....	199.1	59
3.03 Access to improved drinking water (% pop.)*.....	100.0	1	10.04 Departures per 1,000 pop.*.....	4.2	61
3.04 Hospital beds per 10,000 pop.....	68.0	9	10.05 Airport density per million urban pop.*.....	0.7	102
3.05 HIV prevalence (% pop.)*.....	<0.1	1	10.06 No. of operating airlines*.....	80.0	23
3.06 Malaria incidence per 100,000 pop.*.....	S.L.	n/a			
			Ground and Port Infrastructure	5.2	18
Human Resources and Labour Market	4.7	44	11.01 Quality of roads.....	3.7	81
<i>Qualification of the labour force</i>	5.5	44	11.02 Quality of railroad infrastructure.....	4.5	21
4.01 Primary education enrolment rate (%)*.....	96.0	55	11.03 Quality of port infrastructure [†]	4.0	75
4.02 Secondary education enrolment rate (%)*.....	96.6	47	11.04 Quality of ground transport network [†]	5.7	14
4.03 Extent of staff training [†]	4.1	55	11.05 Railroad density (km/surface area)*.....	12.0	1
4.04 Treatment of customers [†]	4.7	59	11.06 Road density (km/surface area)*.....	®	20
<i>Labour market</i>	4.0	77	11.07 Paved road density (km/surface area)*.....	®	16
4.05 Hiring and firing practices [†]	3.2	118			
4.06 Ease of finding skilled employees [†]	3.4	106	Tourist Service Infrastructure	5.4	30
4.07 Ease of hiring foreign labour [†]	3.9	84	12.01 Hotel rooms per 100 pop.*.....	1.3	20
4.08 Pay and productivity [†]	4.6	19	12.02 Extension of business trips recommended [†]	5.2	75
4.09 Female labour force participation (% to men)*.....	0.8	73	12.03 Presence of major car rental companies [†]	7	1
			12.04 ATMs accepting Visa cards per million pop.*.....	574.9	53
ICT Readiness	5.2	34			
5.01 ICT use for B2B transactions [†]	5.6	25	Natural Resources	2.6	89
5.02 Internet use for B2C transactions [†]	5.8	12	13.01 No. of World Heritage natural sites*.....	0	83
5.03 Individuals using internet (%)*.....	74.1	31	13.02 Total known species*.....	386	108
5.04 Broadband internet subs. per 100 pop.*.....	17.0	42	13.03 Total protected areas (% total territorial area)*.....	22.4	33
5.05 Mobile telephone subs. per 100 pop.*.....	127.7	44	13.04 Natural tourism digital demand (0–100 best)*.....	11	77
5.06 Mobile broadband subs. per 100 pop.*.....	52.3	41	13.05 Quality of the natural environment [†]	4.6	58
5.07 Mobile network coverage (% pop.)*.....	99.8	48			
5.08 Quality of electricity supply.....	6.4	19	Cultural Resources and Business Travel	2.3	42
			14.01 No. of World Heritage cultural sites*.....	12	16
Prioritization of Travel & Tourism	4.6	66	14.02 No. of oral and intangible cultural expressions*.....	4	25
6.01 Government prioritization of T&T industry [†]	5.2	73	14.03 No. of large sports stadiums*.....	2.0	98
6.02 T&T gov't expenditure (% gov't budget)*.....	3.7	62	14.04 No. of international association meetings*.....	145.3	28
6.03 Effectiveness of marketing to attract tourists [†]	3.9	101	14.05 Cult./entert. tourism digital demand (0–100 best)*.....	8	68
6.04 Comprehensiveness of T&T data (0–120 best)*.....	86.0	31			
6.05 Timeliness of T&T data (0–21 best)*.....	18.0	48			
6.06 Country Brand Strategy rating (1–10 best)*.....	69.1	62			

Notes: Ranks of notable competitive advantages are highlighted in blue. A legend for the symbols ®, † and * is provided in the section "How to Read the Country/Economy Profiles" on page 67.

Příloha č.3: Index konkurenceschopnosti cestovního ruchu v destinacích

Index měrných emisí základních znečišťujících látek

Životní prostředí - měrné emise v t/km ²	index	
Českobudějovicko	5,87	3,0
Českokrumlovsko	2,73	6,5
Jindřichohradecko	3,32	5,3
Písecko	4,28	4,2
Prachaticko	2,55	7,0
Strakonicko	5,62	3,2
Táborsko	6,48	2,7

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index kriminality na 1 000 obyvatel

Trestné činy na 1000 obyvatel	index	
Českobudějovicko	29,4	3,3
Českokrumlovsko	26,4	3,7
Jindřichohradecko	18,9	5,2
Písecko	21,6	4,5
Prachaticko	20,9	4,7
Strakonicko	19,3	5,1
Táborsko	17,7	5,5

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index dopravních nehod na 1 000 obyvatel

Dopravní nehody na 1000 ob.		index
Českobudějovicko	1283	1,9
Českokrumlovsko	411	6,1
Jindřichohradecko	510	4,9
Písecko	357	7,0
Prachaticko	371	6,7
Strakonicko	375	6,7
Táborsko	446	5,6

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index lékařů na 1 000 obyvatel

Počet lékařů na 1000 obyvatel	Index	
Českobudějovicko	5,7	4,3
Českokrumlovsko	3,3	2,5
Jindřichohradecko	3,8	2,8
Písecko	3,7	2,8
Prachaticko	3,0	2,3
Strakonicko	3,5	2,6
Táborsko	4,1	3,1

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index počtu zdravotnických zařízení

Počet zdravotnických zařízení	index	
Českobudějovicko	3	2,3
Českokrumlovsko	2	1,5
Jindřichohradecko	2	1,5
Písecko	4	3
Prachaticko	4	3
Strakonicko	3	2,3
Táborsko	2	1,5

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index počtu pohybů na letištích

	Počet pohybů na letištích	index
Českobudějovicko	894	7
Českokrumlovsko	0	1
Jindřichohradecko	0	1
Písecko	0	1
Prachaticko	116	3
Strakonicko	0	1
Táborsko	0	1

Zdroj: Osobní dotazování (2016)

Index počtu letišť

	Počet letišť	index
Českobudějovicko	2	7
Českokrumlovsko	0	1
Jindřichohradecko	1	3
Písecko	0	1
Prachaticko	1	3
Strakonicko	1	3
Táborsko	0	1

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index délky silnic

Délka silnic I. tříd v km		index
Českobudějovicko	84,3	3,0
Českokrumlovsko	68,4	2,4
Jindřichohradecko	138,6	4,9
Písecko	120,1	4,3
Prachaticko	65,2	2,3
Strakonicko	96,8	3,5
Táborsko	84,4	3,0

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index délky silnic 2. třídy

Délka silnic II. tříd v km		index
Českobudějovicko	233,5	4,2
Českokrumlovsko	290,9	2,6
Jindřichohradecko	177,6	5,0
Písecko	350,1	2,3
Prachaticko	158,6	3,3
Strakonicko	167,2	2,4
Táborsko	263,4	3,8

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index délky železnic

Délka železnic v km/10 000 ob.	index	
Českobudějovicko	9,9	2,3
Českokrumlovsko	22,8	5,4
Jindřichohradecko	17,6	4,1
Písecko	15,6	3,7
Prachaticko	24,2	5,7
Strakonicko	17,4	4,1
Táborsko	11,5	2,7

Zdroj: ČSÚ (2015)

Hromadná ubytovací zařízení

Hromadná ubytovací zařízení - počet	index	
Českobudějovicko	167	3,7
Českokrumlovsko	300	6,6
Jindřichohradecko	276	6,1
Písecko	91	2,0
Prachaticko	194	4,3
Strakonicko	64	1,4
Táborsko	116	2,6

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index počtu lůžek

	Počet lůžek	index
Českobudějovicko	9 314	6,6
Českokrumlovsko	13 260	7,0
Jindřichohradecko	12 324	7,0
Písecko	6 360	4,5
Prachaticko	7 181	5,1
Strakonicko	3 613	2,6
Táborsko	7 195	5,1

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index zápisů do primárního vzdělávání

	Zápisy do primárního vzdělávání	index
Českobudějovicko	15 338	5,7
Českokrumlovsko	5 507	2,0
Jindřichohradecko	7 565	2,8
Písecko	5 790	2,2
Prachaticko	4 232	1,6
Strakonicko	5 864	2,2
Táborsko	8 445	3,1

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index zápisů do sekundárního vzdělávání

Zápis do sekundárního vzdělávání		index
Českobudějovicko	10 777	7
Českokrumlovsko	1 618	1,1
Jindřichohradecko	3 470	2,4
Písecko	2 957	2,1
Prachaticko	1 149	1
Strakonicko	3 143	2,2
Táborsko	5 020	3,5

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index očekávané délky života mužů při narození

Očekávaná délka života mužů při narození		index
Českobudějovicko	75,8	3,84
Českokrumlovsko	74,6	3,77
Jindřichohradecko	75,0	3,79
Písecko	75,2	3,81
Prachaticko	74,5	3,77
Strakonicko	74,9	3,78
Táborsko	75,6	3,83

Zdroj: ČSÚ (2015)

Index výdajů cestovního ruchu

Výdaje CR		index
Českobudějovicko	4 312 000	4,5
Českokrumlovsko	6 668 000	6,9
Jindřichohradecko	2 656 000	2,8
Písecko	1 100 000	1,1
Prachaticko	1 050 000	1,1
Strakonicko	1 828 000	2,0
Táborsko	2 668 000	2,8

Zdroj: Rozpočty měst (2016)

Index oblastí Natura 2000, národních parků a CHKO

Natura 2000, národní parky a CHKO		index
Českobudějovicko	6	7
Českokrumlovsko	2	3,2
Jindřichohradecko	2	3,2
Písecko	2	3,2
Prachaticko	0	1
Strakonicko	0	1
Táborsko	0	1

Zdroj: Natura 2000 (2016), Národní parky (2016), Turistika (2016)

Index počtu přírodních rezervací

Index počtu přírodních rezervací		index
Českobudějovicko	12	3,2
Českokrumlovsko	20	5,3
Jindřichohradecko	24	6,4
Písecko	6	1,6
Prachaticko	22	5,9
Strakonicko	12	3,2
Táborsko	9	2,4

Zdroj: Jižní Čechy (2016)

Index památek UNESCO

Počet památek UNESCO		index
Českobudějovicko	1	7
Českokrumlovsko	1	7
Jindřichohradecko	0	1
Písecko	0	1
Prachaticko	0	1
Strakonicko	0	1
Táborsko	0	1

Zdroj: České dědictví UNESCO (2016)

Index divadel a kulturních středisek

Počet divadel a kulturních středisek		index
Českobudějovicko	22	6,4
Českokrumlovsko	4	1,2
Jindřichohradecko	6	1,7
Písecko	7	2,0
Prachaticko	4	1,2
Strakonicko	5	1,5
Táborsko	7	2,0

Zdroj: Informuji.cz (2016)

Index sportovních stadionů

Počet sportovních stadionů		index
Českobudějovicko	13	7
Českokrumlovsko	1	1
Jindřichohradecko	5	3,1
Písecko	4	2,5
Prachaticko	1	1
Strakonicko	3	1,9
Táborsko	6	3,7

Zdroj: Sportovní zařízení, (2016)

Příloha č.4: Evropský systém ukazatelů konkurenceschopnosti

Oddíl A: Řízení destinace		
Kritéria	Kód ukazatele #	ZÁKLADNÍ ukazatele jsou podbarveny ZELENĚ a VOLITELNÉ ukazatele MODŘE
A.1 Udržitelná veřejná politika cestovního ruchu	A.1.1	Procentuální podíl destinace, na který se vztahuje udržitelná strategie / akční plán cestovního ruchu s dohodnutým řešením monitorování, kontroly stavebního rozvoje a hodnocení
	A.1.1.1	Procentuální podíl obyvatel, kteří jsou spokojeni se svým zapojením do plánování rozvoje cestovního ruchu a s vlivem na ně
	A.1.1.2	Procentuální podíl destinace, který zastupuje řídicí organizace destinace
A.2 Udržitelné řízení cestovního ruchu v podnicích v tomto odvětví	A.2.1	Procentuální podíl podniků/provozů v odvětví cestovního ruchu v destinaci, které v souvislosti s opatřeními v oblasti životního prostředí / kvality / udržitelnosti / sociální odpovědnosti podniků využívají dobrovolnou ověřenou certifikaci/známku
	A.2.1.1	Počet podniků/provozů v odvětví cestovního ruchu, které zpracovávají zprávy udržitelnosti podle globální iniciativy pro podávání zpráv (GRI)
A.3 Spokojenost klientů	A.3.1	Procentuální podíl návštěvníků celkově spokojených s pobytem v destinaci
	A.3.1.1	Procentuální podíl návštěvníků na opakovaném pobytu / vracejících se návštěvníků (do 5 let)
A.4 Informace a komunikace	A.4.1	Procentuální podíl návštěvníků, kteří uvádějí, že si uvědomují snahu destinace o udržitelnost
	A.4.1.1	Procentuální podíl podniků, které prostřednictvím svých produktů, marketingu či značek informují návštěvníky o své snaze o udržitelnost

Oddíl B: Ekonomická hodnota		
Kritéria	Kód ukazatele #	ZÁKLADNÍ ukazatele jsou podbarveny ZELEŇÍ a VOLITELNÉ ukazatele MODŘÍ.
B.1 Turistické toky (objem a hodnota) v destinaci	B.1.1	Počet turistických nocí za měsíc
	B.1.1.1	Relativní příspěvek cestovního ruchu k ekonomice destinace (% HDP)
	B.1.1.2	Počet „jednodenních“ návštěvníků v hlavní sezóně a mimo ni
	B.1.1.3	Denní útrata na jednodenního návštěvníka
	B.1.2	Denní útrata na turistu (ubytování, strava, další služby)
B.2 Výkonnost podniku/podniků v odvětví cestovního ruchu	B.2.1	Průměrná délka pobytu turistů (počet nocí)
	B.2.1.1	Průměrná délka pobytu jednodenních návštěvníků (počet hodin)
	B.2.1.2	Procentuální podíl deseti největších podniků v odvětví cestovního ruchu zapojených do řízení destinace / spolupráce při marketingu
	B.2.2	Obsazenost komerčních ubytovacích kapacit za měsíc a její průměr za rok
	B.2.2.1	Průměrná cena pokojů v destinaci
B.3 Rozsah a kvalita zaměstnanosti	B.3.1	Přímá zaměstnanost v cestovním ruchu jako procentuální podíl na celkové zaměstnanosti
	B.3.1.1	Procentuální podíl sezónních pracovních míst v cestovním ruchu
	B.3.1.2	Procentuální podíl podniků v odvětví cestovního ruchu poskytujících stáže pro studenty
B.4 Bezpečnost a ochrana zdraví	B.4.1	Procentuální podíl podniků v odvětví cestovního ruchu, u kterých za poslední rok proběhla kontrola požární ochrany
	B.4.1.1	Procentuální podíl turistů, kteří se oficiálně obrátili na policii
B.5 Dodavatelský řetězec v odvětví cestovního ruchu	B.5.1	Procentuální podíl podniků v odvětví cestovního ruchu, jež aktivně podnikají kroky k využití místního a udržitelného zboží a služeb, jakož i zboží a služeb s certifikací „spravedlivý obchod“
	B.5.1.1	Procentuální podíl destinace, na který se vztahuje politika podpory místních či udržitelných produktů a služeb či produktů a služeb s certifikací „spravedlivý obchod“
	B.5.1.2	Procentuální podíl podniků v odvětví cestovního ruchu, jež alespoň 25 % potravin získávají od místních/regionální výrobců

Oddíl C: Sociální a kulturní dopad		
Kritéria	Kód ukazatele #	ZÁKLADNÍ ukazatele jsou podbarveny ZELENĚ a VOLITELNÉ ukazatele MODŘE
C.1 Dopad na společenství / sociální dopad	C.1.1	Počet turistů/návštěvníků na 100 obyvatel
	C.1.1.1	Procentuální podíl obyvatel, kteří jsou spokojeni s cestovním ruchem v destinaci (za měsíc/sezónu)
	C.1.1.2	Počet lůžek, jež jsou k dispozici v komerčních ubytovacích zařízeních na 100 obyvatel
	C.1.1.3	Počet druhých bydlení / domů k pronájmu na 100 domů
C.2 Rovnost pohlaví	C.2.1	Procentuální podíl mužů a žen zaměstnaných v odvětví cestovního ruchu
	C.2.1.1	Procentuální podíl podniků v odvětví cestovního ruchu, v nichž na pozici generálního ředitele působí žena
	C.2.1.2	Průměrná mzda žen v odvětví cestovního ruchu ve srovnání s průměrnou mzdou mužů (setříděná podle typu práce v tomto odvětví)
C.3 Rovnost / přístupnost	C.3.1	Procentuální podíl komerčních ubytovacích zařízení s pokoji, jež jsou přístupné osobám se zdravotním postižením / zapojené do uznaných programů přístupnosti
	C.3.1.1	Procentuální podíl destinace, v němž jsou k dispozici služby veřejné dopravy přístupné osobám se zdravotním postižením a osobám se zvláštními potřebami v oblasti přístupnosti
	C.3.2	Procentuální podíl návštěvnických atrakcí, které jsou přístupné osobám se zdravotním postižením / zapojené do uznaných programů přístupnosti
	C.3.2.1	Procentuální podíl návštěvníků, kteří jsou spokojeni s přístupností destinace pro osoby se zdravotním postižením či se zvláštními potřebami v oblasti přístupnosti
C.4 Ochrana a posilování kulturního dědictví, místní identity a nemovitostí	C.4.1	Procentuální podíl destinace, na který se vztahuje politika nebo plán na ochranu kulturního dědictví
	C.4.1.1	Procentuální podíl obyvatel, kteří mají kladný, nebo záporný postoj k dopadu cestovního ruchu na identitu destinace
	C.4.1.2	Procentuální podíl největších akcí destinace, jež se zaměřují na tradiční/místní kulturu a nemovitosti

Oddíl D: Dopad na životní prostředí		
Kritéria	Kód ukazatele #	ZÁKLADNÍ ukazatele jsou podbarveny ZELENĚ a VOLITELNÉ ukazatele MODŘE
D.1 Snížení dopadu dopravy	D.1.1	Procentuální podíl turistů a jednodenních návštěvníků, kteří k dopravě do destinace využívají různé druhy dopravy (veřejná/soukromá a typ)
	D.1.1.1	Procentuální podíl návštěvníků využívajících k pohybu po destinaci místní dopravu / soft mobilitu / služby veřejné dopravy
	D.1.2	Průměrná délka cesty (km) turistů z domova do destinace a zpět či průměrná délka cesty (km) z předchozí destinace do destinace aktuální
	D.1.2.1	Průměrná délka cesty (km) jednodenních návštěvníků do destinace a zpět
D.2 Změna klimatu	D.2.1	Procentuální podíl podniků v odvětví cestovního ruchu zapojených do opatření ke zmírnění změny klimatu – např. kredity za kompenzaci emisí CO ₂ , nízkoenergetické systémy atd. – a do reakcí a kroků k přizpůsobování se změně klimatu
	D.2.1.1	Procentuální podíl destinace, který je součástí strategie přizpůsobování se změně klimatu či plánování v této oblasti
	D.2.1.2	Procentuální podíl turistického ubytování a infrastruktury atrakcí v „ohrožených zónách“
D.3 Odpadové hospodářství v oblasti pevných odpadů	D.3.1	Objem odpadu, který destinace vytváří (tuny na obyvatele a rok či měsíc)
	D.3.1.1	Procentuální podíl podniků v odvětví cestovního ruchu, které třídí odlišné druhy odpadu
	D.3.2	Objem recyklovaného odpadu (procentuální podíl nebo objem na obyvatele a rok)
D.4 Čištění odpadních vod	D.4.1	Procentuální podíl odpadních vod, které před vypuštěním projdou čištěním alespoň na sekundární stupeň
	D.4.1.1	Procentuální podíl komerčních ubytovacích zařízení napojených na centrální kanalizaci / využívajících třetí stupeň čištění
D.5 Vodohospodářství	D.5.1	Spotřeba sladké vody na turistu a noc ve srovnání se spotřebou běžného obyvatelstva na osobu a noc
	D.5.1.1	Procentuální podíl podniků v odvětví cestovního ruchu s úspornými sprchovými hlavice a kohoutky / WC s dvojitým splachováním / bezvodými pisoáry
	D.5.1.2	Procentuální podíl podniků v odvětví cestovního ruchu využívajících recyklovanou vodu
	D.5.1.3	Procentuální podíl recyklované vody na spotřebě v destinaci
D.6 Spotřeba energie	D.6.1	Spotřeba energie na turistickou noc ve srovnání se spotřebou energie na osobu a noc u běžného obyvatelstva
	D.6.1.1	Procentuální podíl podniků v odvětví cestovního ruchu, které přešly na nízkoenergetické osvětlení
	D.6.1.2	Roční množství spotřebované energie z obnovitelných zdrojů (MWh) jako procento celkové spotřeby energie